

LUND UNIVERSITY

Lösningar till 'Problems in Nonlinear Control Theory'

Mårtensson, Bengt

1987

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):
Mårtensson, B. (Red.) (1987). *Lösningar till 'Problems in Nonlinear Control Theory'*. (Technical Reports TFRT-7348). Department of Automatic Control, Lund Institute of Technology (LTH).

Total number of authors:
1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:
Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

CODEN: LUTFD2/(TFRT-7348)/1-064/(1987)

Lösningar till
"Problems in
Nonlinear Control Theory"

Bengt Mårtensson (Red.)

Institutionen för Reglerteknik
Lunds Tekniska Högskola
Mars 1987

<p align="center">Department of Automatic Control Lund Institute of Technology P.O. Box 118 S-221 00 Lund Sweden</p>		<p><i>Document name</i> Report</p>
<p><i>Author(s)</i> Bengt Mårtensson (Ed.)</p>		<p><i>Date of issue</i> March 8, 1987</p>
<p><i>Title and subtitle</i> Lösningar till "Problems in Nonlinear Control Theory" (Solutions to "Problems in Nonlinear Control")</p>		<p><i>Document Number</i> CODEN: LUTFD2/(TFRT-7348)/1-064/(1987)</p>
<p><i>Abstract</i> This report contains student's solutions to the problems in B Mårtensson: "Problems in Nonlinear Control Theory" (TFRT-7347). They are hand-written in Swedish.</p>		<p><i>Supervisor</i></p>
<p><i>Key words</i></p>		<p><i>Sponsoring organisation</i></p>
<p><i>Classification system and/or index terms (if any)</i></p>		
<p><i>Supplementary bibliographical information</i></p>		
<p><i>ISSN and key title</i></p>		<p>ISBN</p>
<p><i>Language</i> Swedish</p>	<p><i>Number of pages</i> 64</p>	<p><i>Recipient's notes</i></p>
<p><i>Security classification</i></p>		

The report may be ordered from the Department of Automatic Control or borrowed through the University Library 2, Box 1010, S-221 03 Lund, Sweden, Telex: 33248 Iubbbis lund.

Lösningar till "Problems in Nonlinear Control Theory"

Bengt Mårtensson (Red.)

Inledning

Detta är en samling lösningar till "Problems in Nonlinear Control Theory", TFRT-7347. Jag har väsentligen klippt samman lösningar inlämnade av Bo Bernhardsson, Kjell Gustafsson, Mats Lilja, Per Olof Olsson, och Anders Ranzer. Bidrag till de två första övningarna har också lämnats av Jan Peter Axelsson och Ulf Holmberg. Vissa lösningar har jag skrivit själv. Som synes har jag också ändrat lite här och var. Eventuella felaktigheter är jag ensam ansvarig för.

Sist finns ett opus av Bo Bernhardsson om "Fickparkering med hjälp av Lie-klamrar", samt överheadbilder av Anders Ranzer. Dessa handlar om ett referat av en styrbarhetsats av H. Sussman.

Bengt Mårtensson

1.

$$f(s, k) \equiv ds + k n(s)$$

Slutens systemets kar ekv. : $f(s, k) = 0$

Implicita funktions teoremet $\Rightarrow$

För s_0 och k_0 som uppfyller

$$\begin{cases} f(s_0, k_0) = 0 \\ \frac{\partial f}{\partial s} \Big|_{s=s_0, k=k_0} \neq 0 \end{cases} \quad \left(\text{Detta är uppfyllt överallt utom} \right. \\ \left. \text{vid multipla rötter} \right)$$

gäller att i en omgivning till $(s, k) = (s_0, k_0)$ kan s lokalt skrivas som en funktion av k

$$s = g(k)$$

Diff. ekv. som givarna $s_i(k)$ uppfyller blir

$$\frac{d}{dk} s_i(k) = - \frac{\frac{\partial f}{\partial k}}{\frac{\partial f}{\partial s}} = - \frac{n(s)}{\frac{ds}{ds} + k \frac{dn(s)}{ds}}$$

2.

$$H(z) = \left(\frac{z}{z-1}\right)^{-1} \mathcal{L}^{-1} \left\{ \frac{G(s)}{s} \right\} = \sum \text{Res} \left\{ \frac{z^{-1}}{z-e^{sh}} \frac{G(s)}{s} \right\}$$

Beakta $H(z, h) = 0$ och gör som upps. 1

Rgt f mot h
 k mot h
 s mot z

3

②

$$F: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$$

$$\text{rang } F = k$$

Det Atlas & differentiable (invertible matrices)

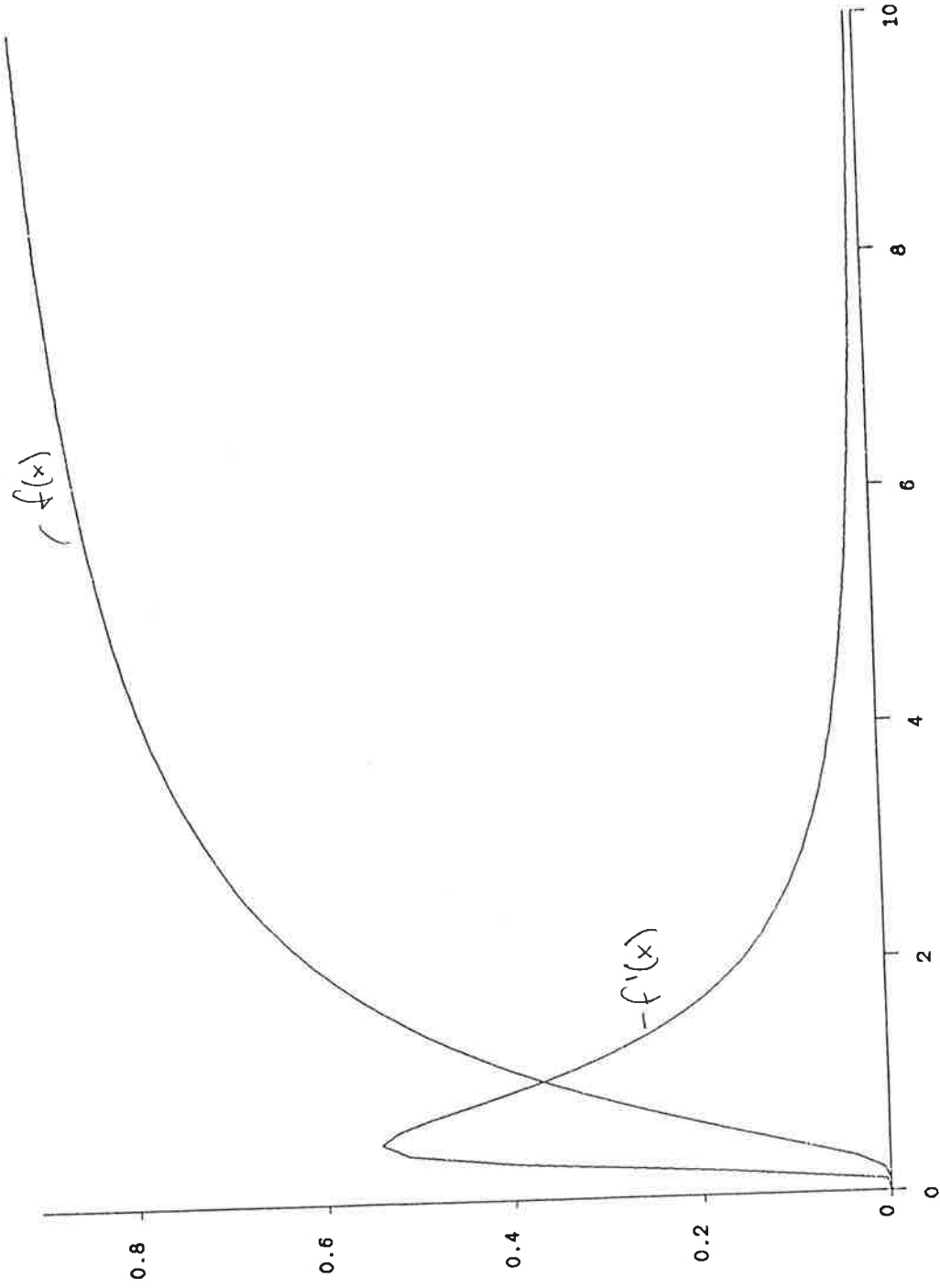
$$G: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^n$$

$$H: \mathbb{R}^m \rightarrow \mathbb{R}^m$$

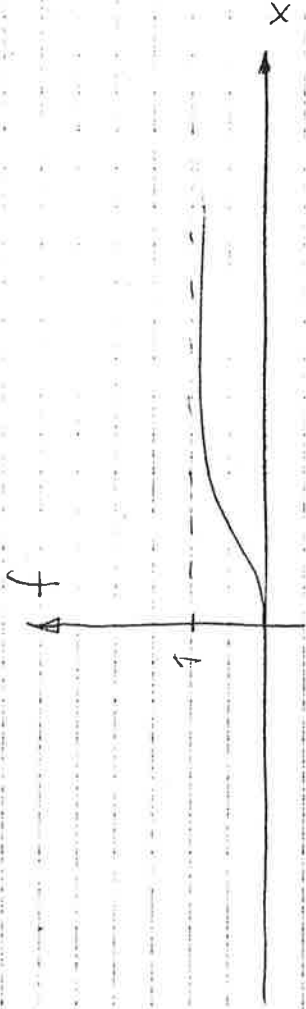
$$\text{Set of } H \circ F \circ G: \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$$

$$H \circ F \circ G = \underbrace{\begin{bmatrix} I_k & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}}_n \Bigg\}^m$$

.01.22 - 10:46:50 nr: 1
hcopy "Problem 1.4, f(x) and f'(x)"

$$f(x) = \begin{cases} 0 & x \leq 0 \\ e^{-1/x} & x > 0 \end{cases}$$

All derivatives of $f(x)$ has the form

$$\frac{d^n}{dx^n} f(x) = \begin{cases} 0 & x \leq 0 \\ P_n e^{-1/x} & x > 0 \end{cases}$$

where P_n is a polynomial in $\frac{1}{x}$. $\text{Deg } P_n = 2n$
 $e^{-1/x}$ and P_n are continuous and since

$P_n e^{-1/x} \rightarrow 0$, $x \rightarrow 0$ for all n we

conclude that $\frac{d^n}{dx^n} f(x)$ exist and is continuous for all n . Thus $f(x) \in C^\infty$

There is one analytic function with the property that it is 0 on the negative real axis. If an analytic function vanish on some line segment it vanishes every where. Thus $f \equiv 0$.

(4)

1.5 EFTERSOM VI ÄR INSTRERARADE AV DERIVERBARA (C^∞) FUNKTIONER F PÅ $A \subset \mathbb{R}^n$ ÄR DET TREVLIGAST ATT KUNNA DERIVERA I VARJE PÅKT $x \in A$. DÄRFÖR FÖRUTSÄTT A VARA ÖPPEN. DEN TOMMA MÄNGDEN ($\emptyset$) ÄR I OCH FÖR SIG ÖPPEN (OCH SLUTEN) MEN FUNKTIONELL DEFINIERADE PÅ $\emptyset$ HAR TROLLEN ETT GANSKA BEGRÄNSAT ANVÄNDNINGSGRÄDE.

1.6 a) $\mathbb{Q} \subset \mathbb{R}$ TÄT MEN EJ ÖPPEN

b) $\{(x, 0) : x \in \mathbb{Q}\} \subset \mathbb{R}^2$ EJ TÄT, EJ ÖPPEN

c) $\mathbb{R}^2 \setminus \{(x, 0) : x \in \mathbb{Q}\} \subset \mathbb{R}^2$ TÄT MEN EJ ÖPPEN

d) $\{(x, y) : x^2 + y^2 < 1\} \subset \mathbb{R}^2$ EJ TÄT MEN ÖPPEN

e) $\{(x, y) : x^2 + y^2 \leq 1\} \subset \mathbb{R}^2$ EJ TÄT, EJ ÖPPEN

1.7 Since if φ is a diffeomorphism, φ^{-1} is as well, it is sufficient to show the statement for $n < m$.

Suppose $\varphi : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$, $n < m$, is of injective and of class C^∞ . Then $(\frac{\partial \varphi}{\partial x})_x$ is of rank n , $x \in \mathbb{R}^n$.

The rank theorem shows the existence of diffeomorphisms, H and G , such that

$$H \circ \varphi \circ G(x_1, \dots, x_n) = (x_1, \dots, x_n, 0, \dots, 0)$$

in a neighborhood of $x_0 \in \mathbb{R}^n$. This contradicts the injectivity of φ . In particular, φ cannot be a diffeomorphism.

Surjectivity

1.8a) vektorrum $V = \mathbb{R}^3$

$$[x, y] = x \cdot y = x^T y$$

symmetrisk

(i) $[y, x] = y^T x = x^T y$
ej en Lie-algebra

b) vektorrum $V = \mathbb{R}^3$

$$[x, y] = x \times y$$

(i) $[x, y] = x \times y$

$$[y, x] = y \times x = -x \times y = -[x, y]$$

(ii) $[\alpha_1 x_1 + \alpha_2 x_2, y] = (\alpha_1 x_1 + \alpha_2 x_2) \times y =$
 $= \alpha_1 x_1 \times y + \alpha_2 x_2 \times y = \alpha_1 [x_1, y] + \alpha_2 [x_2, y]$

(ii) $[v, [w, z]] = v \times (w \times z) = w(v \cdot z) - z(w \cdot v)$

$$[w, [z, v]] = w \times (z \times v) = z(w \cdot v) - v(z \cdot w)$$

$$[z, [v, w]] = z \times (v \times w) = v(z \cdot w) - w(v \cdot z)$$

$$\underline{\Sigma} = 0$$

(i) (ii) och (iii) är uppfyllda dvs
man har här en Lie-algebra.

ok

(6)

1.9 Previous problem demonstrates a

Lie algebra in which the associative law does not hold. Explicitly

$$e_x \times (e_x \times e_y) = e_x \times e_z = -e_y$$

$$(e_x \times e_x) \times e_y = 0 \times e_y = 0$$

Assume $[x, [y, z]] = [[x, y], z] \quad \forall x, y, z \in \mathfrak{L}$

Then

Jacobi

$$\begin{aligned} [x, [y, z]] &= [[z, y], x] - [y, [z, x]] - [z, [x, y]] \\ &= -[y, [z, x]] - [[z, x], y] = 0 \end{aligned}$$

One Lie algebra s.t. $[.,.] \neq 0$

but $[x, [y, z]] = 0 \quad \forall x, y, z$ (i.e.)

the assoc. law holds) is the matrices

$$\begin{pmatrix} 0 & \dots & 0 & x & x \\ & & & 0 & x \\ & & & & 0 \\ 0 & & & & & 0 \end{pmatrix}$$

(7)

$\mathbb{R} \subseteq \mathbb{C}$

(1.10) Für ein 1-dim lineares algebraische Menge $(x = a e_1, y = b e_1)$
 $[x, y] = ab(e_1, e_1) = 0$. Det fürs alle $b \in \mathbb{R}$

an:

(1.11) $A, B \in \mathbb{R}^{n \times n}$

$$[A, B] = AB - BA$$

$$(i) [B, A] = BA - AB = -(AB - BA) = -[A, B]$$

$$(ii) [A, \alpha_1 B_1 + \alpha_2 B_2] = A(\alpha_1 B_1 + \alpha_2 B_2) - (\alpha_1 B_1 + \alpha_2 B_2)A =$$

$$= \alpha_1 (AB_1 - B_1A) + \alpha_2 (AB_2 - B_2A) = \alpha_1 [A, B_1] + \alpha_2 [A, B_2]$$

$$(iii) [A, [B, C]] = A(BC - CB) - (BC - CB)A =$$

$$= \cancel{ABC} - \cancel{ACB} - \cancel{BCA} + \cancel{CBA}$$

$$[B, [C, A]] = B(CA - AC) - (CA - AC)B =$$

$$= \cancel{BCA} - \cancel{BAC} - \cancel{CAB} + \cancel{ACB}$$

$$[C, [A, B]] = C(AB - BA) - (AB - BA)C =$$

$$\cancel{CAB} - \cancel{CBA} - \cancel{ABC} + \cancel{BAC}$$

OK

Summe = 0 $\Rightarrow$ (i) (ii) (iii) opp gilt. #

8

1.12a) Suppose f_a periodic. Then for some $T \in \mathbb{R}$
 $(0, 0) = f_a(0) = f_a(T) = (T \bmod 2\pi, aT \bmod 2\pi)$
i.e. $T = 2\pi n_1$, $aT = 2\pi n_2$ where $n_1, n_2 \in \mathbb{Z}$
and $a = \frac{n_2}{n_1} \in \mathbb{Q}$

Conversely, if $a = \frac{n_2}{n_1} \in \mathbb{Q}$, then put $T = 2\pi n_1$ to get
 $f_a(t+T) = (t+2\pi n_1 \bmod 2\pi, t+2\pi n_2 \bmod 2\pi) = f_a(t)$
Hence $f_a(t)$ is a periodic (closed) curve.

1.12b) Injectivity.

Suppose $f_a(t_1) = f_a(t_2)$.

Then $\exists n_1, n_2 \in \mathbb{Z}$: $t_1 = t_2 + 2\pi n_1$ and $at_1 = at_2 + 2\pi n_2$.
Thus $n_1 = \frac{n_2}{a}$, which is impossible when $a \notin \mathbb{Q}$.

$f_a(\mathbb{R})$ dense.

It would be enough to show that
 $(na \bmod 1)_{n=0}^{\infty}$ is dense in $[0, 1]$, since

$$f_a(p_1 + 2\pi n) = (p_1, ap_1 + 2\pi n \bmod 2\pi), \quad n \in \mathbb{Z}.$$

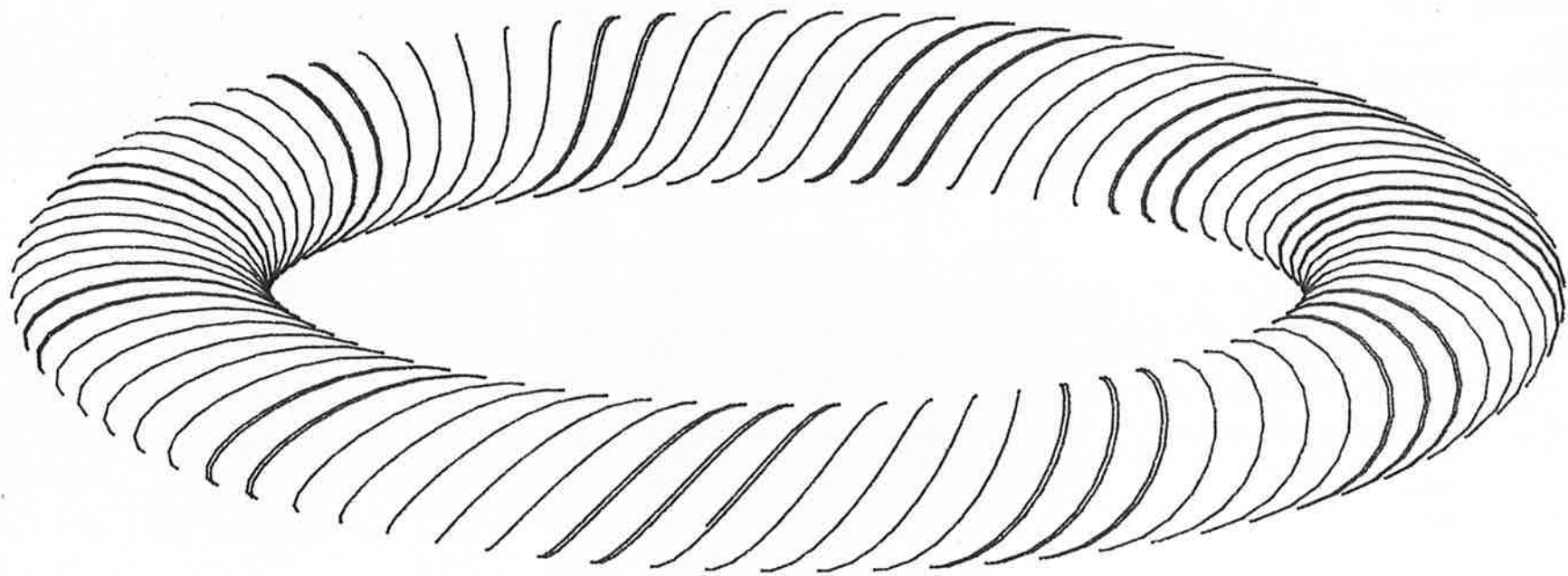
For this we notice that among the numbers $(na \bmod 1)_{n=0}^N$ there must be two, $(n_1 a \bmod 1)$ and $(n_2 a \bmod 1)$ whose difference is less than $\frac{1}{N}$, or equivalently:

$$|(n_2 - n_1)a \bmod 1| < \frac{1}{N}.$$

No point of the interval $[0, 1]$ can now have a distance greater than $\frac{1}{N}$ to the sequence $(k(n_2 - n_1)a \bmod 1)_{k=0}^{\infty}$.

Since N may be given any magnitude, we are finished.

9

Solutions Problemset 2

10

2.1/a) Visa att $SL(n)$, dvs $n \times n$ matris med trace = 0, med $[A, B] = AB - BA$, utgör en Lie algebra.

van Pilen
skriv

Enligt sat 1.1.1 utgör relator i allmänhet $n \times n$ matriser i en Lie algebra då $[A, B] = \text{kommutator}$. Vi har här att visa att detta då är en under-Lie algebra, dvs att trace = 0 bevaras.

$$h[A, B] = h(AB - BA) = h(AB) - h(BA) = 0$$

$$h(AB) = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n a_{ij} b_{ji} = \sum_{j=1}^n \left(\sum_{i=1}^n a_{ij} b_{ji} \right) = h(BA)$$

Q.e.d.

b) Visa $SO(n)$ ($A^T = -A$) är en under-Liealg.

$$[A, B]^T = (AB - BA)^T = (A^T B^T - B^T A^T) = B^T A^T - A^T B^T = -[A, B] \quad \text{Q.e.d.}$$

2.2 a)

$$e^A (e^A)^T = e^A (-A) \Rightarrow e^A (e^A)^T = I \quad (\text{ortogonal})$$

$$e^A (e^A)^T = \left\{ A \text{ och } A^T \right\} = e^A \cdot e^{A^T} = \left\{ [A, A^T] = 0 \right\}$$

$$= e^{A+A^T} = e^{A-A} = e^0 = I$$

Däremot är $A = \begin{pmatrix} i2\pi & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$ inte skewhermitisk men

$$e^A = S^{-1} e^{\begin{pmatrix} i2\pi & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}} S = S^{-1} S = I, \quad \text{ngt } S,$$

så omvändningen gäller inte.

Dock: eftersom e^S bijektiv kring omgivning
 av 0 så $\exists \varepsilon > 0$ så att

(11)

$$\|S\| < \varepsilon, e^S \in SO(n) \Rightarrow S \in \mathfrak{so}(n)$$

2b) Skriv $B_0 = A! \sqrt{u_0 \equiv 1}$ Det finns $B_{m+1}, \dots, B_p$

$$\text{så span } \{B_i\}_0^p = \langle A \{B_i\}_0^m \rangle \text{ Givna}$$

$$\text{satsen} \Rightarrow \Phi(t) = \underbrace{e^{g_1(t)B_1, \dots, g_p(t)B_p}}_{\in SO(n)} \in SO(n)$$

(ätminstone för små t .)

$$x(t) = \Phi(t) x(0) \text{ så}$$

$$\|x(t)\| = \|x(0)\| \Rightarrow R(x(0), t) \subset \{x : \|x\| = \|x(0)\|\}$$

Eftersom resonansmängd öpar igenom i omgivning
 av alla t så klart.

2c) $B_i \in \mathfrak{so}(n)$

b) $\Rightarrow \Phi(t) \in SO(n)$

$$\Phi, \bar{X}(0) \in SO(n) \Rightarrow \bar{X}(t) = \Phi(t) \bar{X}(0) \in SO(n)$$

(12)

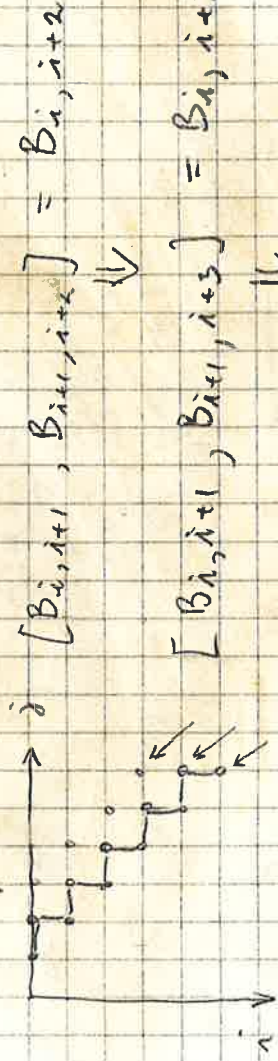
c) låt $B_{i,j} = \begin{cases} 1 & (i,j) \\ -1 & (j,i) \\ 0 & \text{d.ö.} \end{cases}$

da är $B_i = B_{i,i+1}$

Klart att $LA \{B_i\} \subset so(n)$ ty $so(n)$ är en Liealgebra som innehåller alla B_i . Genom uträkning får:

$$[B_{i,j}, B_{k,l}] = \begin{cases} \pm B_{i,k} & \text{om } j=l \\ \pm B_{i,l} & \text{om } k=j \\ \mp B_{j,k} & \text{om } i=l \\ \mp B_{j,l} & \text{om } i=k \end{cases} \quad (\text{tecken ej viktiga})$$

Följande diagram visar vilka $B_{i,j}$ som kan genereras med klammor

$\Rightarrow \forall B_{i,j} \in LA(B_{i,i+1})$

Eftersom $B_{i,j}$ är bas för $so(n)$ är $LA(B_i) = so(n)$.

(*) $uppräkligt \Leftrightarrow \forall Q \in so(n) \exists u_i(t),$

$i=1, \dots, n-1, 0 \leq t \leq 1$ (såg) så

$Q = \Phi(1)$ Euler: $Q = \prod g_i^{\theta_i^j}(\theta_i^j)$

$g_i^{\theta_i^j}(\theta_i^j) = e^{\theta_i^j B_i}$

dvs med lämpligt

val av $\{\theta_i(t)\}$ (endast en θ_i i taget) blir

$\Phi(t) = Q$

13

$$e^{A+B} = e^A e^B = I$$

$$\text{TAG } e^A = e^B = I$$

Välj T.E.X.

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 2n\pi & 0 \\ -2n\pi & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2k\pi \\ -0 & -2k\pi & 0 \end{pmatrix}$$

$$e^{A+B} = I \Rightarrow \lambda_i(A+B) = 2m\pi \cdot i \quad m \in \mathbb{Z}$$

$$\begin{vmatrix} \lambda & -2n\pi & 0 \\ 2n\pi & \lambda & -2k\pi \\ 0 & 2k\pi & \lambda \end{vmatrix} = \lambda^3 + 4\pi^2(n^2+k^2)\lambda = 0$$

$$\lambda_{1,2,3} = 0, \pm i \cdot 2\pi \sqrt{n^2+k^2} \in 2\pi i \mathbb{Z}$$

$$\text{TAG T.E.X. } n=3 \quad k=4$$

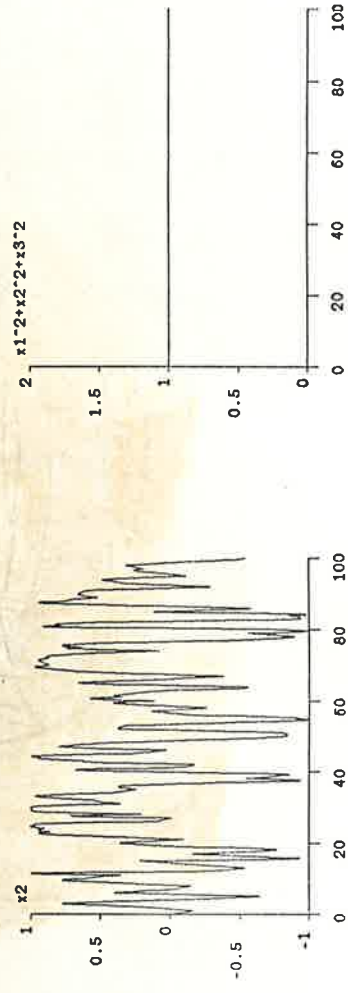
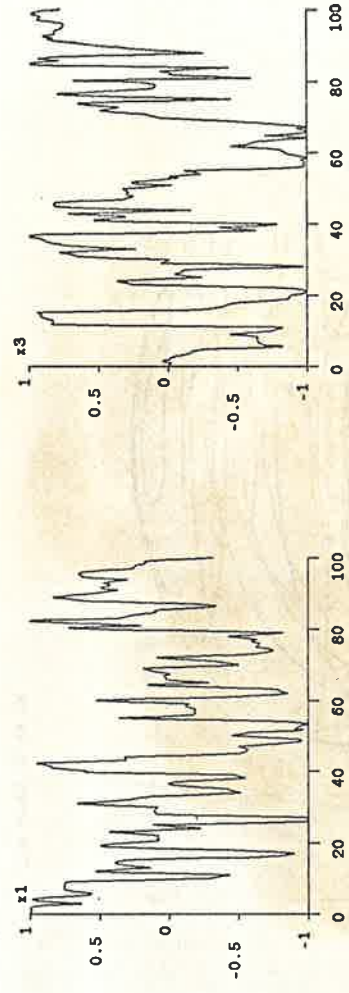
2.4

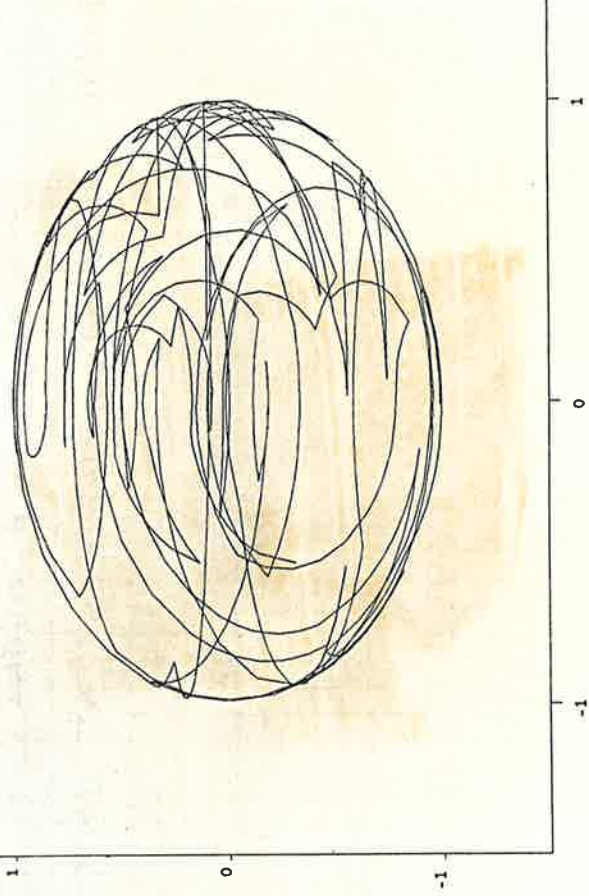
Det linjära systemet $\dot{\hat{x}} = A\hat{x} + Bu = Ax + Bu = Ax + (B_1 \dots B_m) \begin{pmatrix} u_1 \\ \vdots \\ u_m \end{pmatrix}$, $x(0) = x_0$ är ekvivalent med det bilinjära

$$\dot{\hat{x}} = \begin{pmatrix} A & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \hat{x} + \sum_{i=1}^m u_i \begin{pmatrix} 0 & B_i \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \hat{x}, \quad \hat{x}_0 = \begin{pmatrix} x_0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

2.5

2021.01.29 - 09:16:24 nr: 1
hcopy #Problem 2.5*

2.6 f sägs satisfiera ett Lipschitzvillkor i $\Omega \subseteq \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}$ om

$$\exists L: |f(x_1, t) - f(y_1, t)| \leq L \|x - y\| \text{ då } (x, t), (y, t) \in \Omega.$$

Sat Om f är kontinuerlig och satisfierar ett L -villkor i en omgivning av $(x_0, 0)$, så finns ett intervall kring $t=0$, i vilket $(*)$ har entydig lösning.

$$2.7 / \quad \dot{x} = x^2$$

Globalt kan inte Lipschitz villkoret uppfyllas

ty för stora x kan $\|x^2 - y^2\|$ göras

hela tiden större än $\|x - y\|$. Men på begränsade intervaller skulle det kanske kunna gå!

Trikt: näringsfaktorn på gränserna till "lösa" och

$$\frac{dx}{x^2} = dt \quad -\frac{1}{x} + \frac{1}{x_0} = t \Rightarrow x(t) = \frac{x_0}{1 - x_0 t}$$

$x(t) \rightarrow \infty$ då $t \rightarrow \frac{1}{x_0}$ - Finite escape time.

Öck: Lokalt uppfylls ett L-villkor $\Rightarrow$ lokal existens och entydighet

2.8 Sats Om $K \exists$ så

$$\|f(x, t) - f(y, t)\| \leq K \|x - y\| \quad \forall (x, t), (y, t) \in \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}$$

så existerar ent. lös för $(*) \quad \forall t$.

B Räkner visa $\|x(t)\| < h(t) \quad t \rightarrow \infty$

$$h: \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R} \quad \text{Kan också anta } x(0) \text{ stort. De}$$

$$\|f(x, t)\| \leq \|f(x, t) - f(0, t)\| + \|f(0, t)\| < \underbrace{K}_{K=0} \|x\| + L \leq K \|x\| + L \leq K' \|x\| \quad \text{om } \|x\| \text{ stort}$$

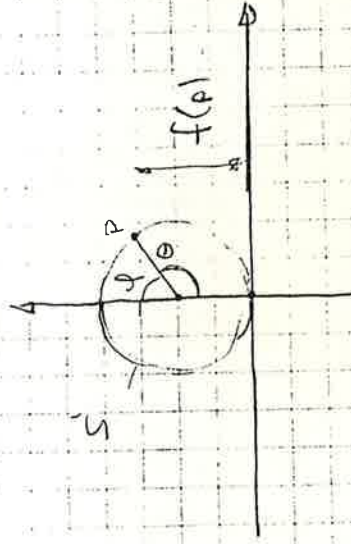
$$\frac{d}{dt} \|x\|^2 = 2x^T f \leq 2K' \|x\|^2$$

$$\text{Så } \|x\|^2 \leq \|x(0)\|^2 e^{2K't}$$

$$\dot{x} = f(x, t) = \left(A(t) + \sum_{i=1}^m \alpha_i(t) B_i(t) \right) x$$

$$\|f(x, t) - f(y, t)\| \leq mK \|x - y\|$$

$$\text{med } K \geq \max \left(\sup \|A(t)\|, \sup \| \sum_{i=1}^m \alpha_i(t) B_i(t) \| \right)$$

$$S' = \{(x, y) : x^2 + (y-1)^2 = 1\}$$

$$f: S' \rightarrow \mathbb{R}$$

$$f(x, y) = y$$

f differentiable?

Enough to check on a set of charts

$U_1 = S'$ - lowest point $(0, 1)$ that covers

take θ as coordinate

S' , since all

charts are

$$U_1 = U_1 \rightarrow]0, 2\pi[$$

$U_2 = S'$ - highest point

$$U_2 = U_2 \rightarrow]-\pi, \pi[$$

compatible

$$\vec{h}_1 = (\sin \theta, 1 - \cos \theta)$$

$$\vec{h}_2 = (\sin \theta, 1 + \cos \theta)$$

$$f \circ \vec{h}_1 = 1 - \cos \theta$$

differentiable!

$$f \circ \vec{h}_2 = 1 + \cos \theta$$

— " —

$\Rightarrow f$ differentiable

$$f, g \in \mathcal{V}(b)$$

$$[f, g] = \frac{\partial g}{\partial x} f - \frac{\partial f}{\partial x} g$$

$$(i) [g, f] = \frac{\partial f}{\partial x} g - \frac{\partial g}{\partial x} f = -\left(\frac{\partial g}{\partial x} f - \frac{\partial f}{\partial x} g\right) = -[f, g]$$

$$(ii) [\alpha_1 f_1 + \alpha_2 f_2, g] = \frac{\partial}{\partial x} (\alpha_1 f_1 + \alpha_2 f_2) g - \frac{\partial g}{\partial x} (\alpha_1 f_1 + \alpha_2 f_2) =$$

$$= \alpha_1 \frac{\partial f_1}{\partial x} g + \alpha_2 \frac{\partial f_2}{\partial x} g - \frac{\partial g}{\partial x} \alpha_1 f_1 - \frac{\partial g}{\partial x} \alpha_2 f_2 =$$

$$= \alpha_1 [f_1, g] + \alpha_2 [f_2, g]$$

$$(iii) [f, [g, h]] + [h, [f, g]] + [g, [h, f]] =$$

$$= [f, \frac{\partial g}{\partial x} h - \frac{\partial h}{\partial x} g] + [h, \frac{\partial f}{\partial x} g - \frac{\partial g}{\partial x} f] + [g, \frac{\partial h}{\partial x} f - \frac{\partial f}{\partial x} h] =$$

$$= \frac{\partial f}{\partial x} \frac{\partial g}{\partial x} h - \frac{\partial f}{\partial x} \frac{\partial h}{\partial x} g - \frac{\partial g}{\partial x} \frac{\partial h}{\partial x} f + \frac{\partial h}{\partial x} \frac{\partial g}{\partial x} f + \frac{\partial g}{\partial x} \frac{\partial f}{\partial x} h - \frac{\partial f}{\partial x} \frac{\partial g}{\partial x} h +$$

$$+ \frac{\partial h}{\partial x} \frac{\partial f}{\partial x} g - \frac{\partial h}{\partial x} \frac{\partial g}{\partial x} f - \frac{\partial f}{\partial x} \frac{\partial h}{\partial x} g + \frac{\partial g}{\partial x} \frac{\partial h}{\partial x} f - \frac{\partial g}{\partial x} \frac{\partial f}{\partial x} h + \frac{\partial f}{\partial x} \frac{\partial g}{\partial x} h -$$

$$+ \frac{\partial g}{\partial x} \frac{\partial h}{\partial x} f - \frac{\partial g}{\partial x} \frac{\partial f}{\partial x} h - \frac{\partial h}{\partial x} \frac{\partial g}{\partial x} f + \frac{\partial h}{\partial x} \frac{\partial f}{\partial x} g + \frac{\partial f}{\partial x} \frac{\partial g}{\partial x} h - \frac{\partial f}{\partial x} \frac{\partial h}{\partial x} g =$$

$$= 0$$

2.11 a) Yes, open set of $\mathbb{R}^n$

b) No, points on the boundary $\{x_1 = 0\}$ have no whd diffeomorph with open set $\subset \mathbb{R}^n$

~~c) Yes, open set of $\mathbb{R}^n$ (invariant under translation)~~

c) Yes, $\{A : \varphi(A) = 0\} \varphi(A) = \det(A) - \pi$

$\varphi \in C^\infty$ rank $d\varphi = 1$

e) Yes

f) Yes

d) Yes, open set of $GL(n)$

N & S. Problemset 3

18

3.1

$$\begin{cases} \dot{x} = f(x) + ub & x(0) = x_0 \\ u_\epsilon = \eta (\delta(\epsilon) - \delta(\epsilon - c)) \end{cases}$$

$$\ddot{x} = f'(x) + b\eta (\delta(\epsilon) - \delta(\epsilon - c))$$

$$x(0+) = x_0 + b\eta$$

$$\dot{x}(0+) = f(x(0+)) = f_0 + b\eta f'_0 + O(\epsilon^2)$$

$$\ddot{x}(0+) = f'(x(0+)) \cdot \dot{x}(0+) = f'_0 f_0 + O(\epsilon)$$

$$x(\epsilon-) = x(0+) + \epsilon \dot{x}(0+) + \frac{\epsilon^2}{2} \ddot{x}(0+) + O(\epsilon^3) =$$

$$= x_0 + b\eta + \epsilon(f_0 + b\eta f'_0) + \frac{\epsilon^2}{2} f'_0 f_0 + O(\epsilon^3)$$

$$x(\epsilon+) = x(\epsilon-) - b\eta = x_0 + \epsilon(f_0 + b\eta f'_0) + \frac{\epsilon^2}{2} f'_0 f_0 =$$

$$= x_0 + \epsilon \{ f(x_0) + \eta [b, f](x_0) \} + \frac{\epsilon^2}{2} f'_0 f_0$$

$$\begin{aligned} 3.2a) L_f \lambda &= x_1 x_2 \frac{\partial}{\partial x_1} (x_1 \cos x_2 x_3) + \sin x_3 \frac{\partial}{\partial x_2} (x_1 \cos x_2 x_3) + \\ &+ \frac{\partial}{\partial x_3} (x_1 \cos x_2 x_3) = \\ &= x_1 x_2 \cos x_2 x_3 - x_1 x_3 \sin x_3 \sin x_2 x_3 - x_1 x_2 \sin x_2 x_3 \end{aligned}$$

b) linjäriteten klar i båda fallen

Återstår att visa (ii). Vi observerar att

$$\begin{aligned} L_g(\lambda \gamma)(p) &= (g(p))(\lambda \gamma) = \lambda(p)(g(p))\lambda + \gamma(p)(g(p))\lambda = \\ &= \lambda(p) \cdot L_g \lambda(p) + \gamma(p) \cdot L_g \lambda(p) \end{aligned}$$

$$\text{d.v.s. } L_g(\lambda \gamma) = \lambda \cdot L_g \lambda + \gamma \cdot L_g \lambda$$

Inför $f \circ g$ genom $L_{f \circ g} = L_f L_g$. Då gäller

$$(f \circ g)(p)(\lambda \gamma) = L_{f \circ g}(\lambda \gamma)(p) = L_f L_g(\lambda \gamma)(p) =$$

$$= L_f[\lambda \cdot L_g \gamma + \gamma \cdot L_g \lambda](p) =$$

$$= (L_f \lambda \cdot L_g \gamma + \lambda \cdot L_f L_g \gamma + L_f \gamma \cdot L_g \lambda + \gamma \cdot L_f L_g \lambda)(p) =$$

$$= (L_f \lambda \cdot L_g \gamma + L_f \gamma \cdot L_g \lambda + \lambda \cdot L_{f \circ g} \gamma + \gamma \cdot L_{f \circ g} \lambda)(p)$$

Detta visar att $f \circ g(p)$ inte uppfyller (ii), så $f \circ g$ är inte något vektorfält. Dock framgår att

$$[f, g] = f \circ g - g \circ f \text{ är ett vektorfält.}$$

$$3.2c) L_f \lambda(p) = (f(p))\lambda = \sum_{i=1}^n f_i(p) \left(\frac{\partial \lambda}{\partial \varphi_i} \right)(p)$$

$$L_g L_f \lambda(p) = \sum_{i=1}^n g_i(p) \frac{\partial}{\partial \varphi_i} \left(\sum_{j=1}^n f_j \cdot \frac{\partial \lambda}{\partial \varphi_j} \right) =$$

$$= \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n \left[g_i \frac{\partial f_j}{\partial \varphi_i} \cdot \frac{\partial \lambda}{\partial \varphi_j} + g_i f_j \cdot \frac{\partial^2 \lambda}{\partial \varphi_i \partial \varphi_j} \right]$$

Detta visar att

$$L_f L_g - L_g L_f = \sum_{i=1}^n \sum_{j=1}^n \left[f_i \frac{\partial g_j}{\partial \varphi_i} - g_j \frac{\partial f_i}{\partial \varphi_j} \right] \frac{\partial \lambda}{\partial \varphi_j} =$$

$$= \frac{\partial g}{\partial x} f - \frac{\partial f}{\partial x} g$$

$$3.4 \quad f = \begin{pmatrix} 0 \\ x_1^2 \end{pmatrix} \quad g = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$[f, g] = \frac{\partial g}{\partial x} f - \frac{\partial f}{\partial x} g = - \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 2x_1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ -2x_1 \end{pmatrix}$$

$$[[f, g], g] = - \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ -2 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 2 \end{pmatrix}$$

Kontrollerbarhets - Lie-algebra består alltså av hela $\mathbb{R}^2$.

for/s ←

ad log

$$[g, \text{adj}_2^2 g] = \begin{pmatrix} v_1 \\ v_2 \\ v_3 \end{pmatrix}$$

(c25) part(d10,1):

Breakup of expression failed.
You may try to break it yourself!

$$v_1 =$$

$$(d25) \frac{\sqrt{x_3} \left((-8x_2^2 x_3 \cos(x_3) - 4x_1^2 e^{x_1} x_2 x_3 + 8x_1^3 x_2^2 + 8x_1^3 x_2^2 + 8x_1^3 e^{x_1} \sin(x_3) + 6x_1^2 x_2 x_3 \sin(x_3) - 4x_1^2 e^{x_1} x_3 \cos(x_3) \right) + 4x_1^2 e^{x_1} x_2 x_3 \sin(x_3) + \sqrt{x_1} (x_2^2 x_3 \cos(x_3) + (2x_2^2 - 2x_1) e^{x_1} x_2 x_3) - 2x_1^2}{4x_1^2 x_2^2 x_3^2}$$

(c26) part(d10,2):

Breakup of expression failed.
You may try to break it yourself!

$$v_2 =$$

$$(d26) \frac{\sqrt{x_1} (2e^{x_1} x_2^2 \sin(x_3) + ((52x_2^2 + (-6x_1 - 12) e^{x_1} x_2) x_3 - 4x_2^2 x_3) \cos(x_3) - x_2^2 x_3^2 + (134x_1 e^{x_1} x_2^2 - 12x_1 e^{2x_1} x_2^2) x_3 + 4x_1 x_2^2 + 8x_1 e^{x_1} x_2^2) + x_2^2 x_3^2 \cos(x_3) + ((6x_2^2 + 12x_1) e^{x_1} x_2 - 5}{2\sqrt{x_1} x_2^2 x_3^2}$$

(c27) part(d10,3):

Breakup of expression failed.
You may try to break it yourself!

$$v_3 =$$

$$(d27) \frac{(-2x_2^2 - 2x_1) e^{x_1} x_2^2 \sin(x_3) + \sqrt{x_3} (-2x_1 e^{x_1} x_2^2 x_3^2 \cos(x_3) + \sqrt{x_1} (2x_1 - 1) e^{x_1} x_2^2 x_3^2 + (2x_1 e^{x_1} x_2^2 x_3^2 + 2x_1 e^{2x_1} x_2^2 x_3^2) x_3) + \sqrt{x_1} (-x_2^2 x_3^2 \cos(x_3) + (-2x_2^2 - 4x_1) e^{x_1} x_2^2 x_3^2 + (4x_1 x_2^2 x_3^2 + (2x_2^2 - 2x_1) e^{x_1} x_2^2 x_3^2) x_3)}{2x_1 x_2^2 x_3^2}$$

(c28) close11e():

21

$$+ (4x_1x_2^2 + 2x_1^2x_2 + 4x_1x_2) e^{x_1x_2} + (2x_1^2x_2^2 + 4x_1x_2^3 + 4x_1^3x_2) e^{2x_1x_2} + (12x_1^2x_2^2e^{2x_1x_2} - 28x_1^2x_2e^{x_1x_2} + x_1x_2^2e^{x_1x_2}) \cos(x_3) + (12x_1^2x_2^2e^{2x_1x_2} - 28x_1^2x_2e^{x_1x_2} - 28x_1^2x_2e^{2x_1x_2} + 10x_1^2x_2e^{x_1x_2} + 4x_1^2e^{2x_1x_2} + 4x_1^2e^{2x_1x_2})$$

$$+ 12x_1(e^{x_1x_2} - 2x_1^2e^{x_1x_2} + 2\sqrt{x_1}e^{x_1x_2} + 4x_1^2x_2 + 4x_1^2x_2^2) x_3$$

$$+ (1. e^{x_1x_2} - 2x_1^2e^{x_1x_2} \cos(x_3) - 2x_1x_2^2e^{x_1x_2} \cos(x_3) + (2x_1^2e^{x_1x_2} + x_1^2e^{2x_1x_2}) x_3$$

15 a)

$$\dot{x} = u$$

$$\dot{y} = v$$

$$z = xy$$

$$\begin{pmatrix} \dot{x} \\ \dot{y} \\ \dot{z} \end{pmatrix} = f \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} + g_1 \begin{pmatrix} u \\ v \\ z \end{pmatrix} + g_2 \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} v$$

22

$$f = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ xy \end{pmatrix} \quad g_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} \quad g_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

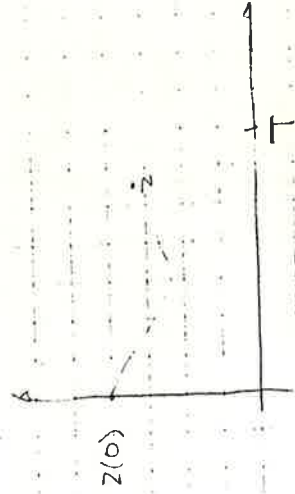
$$[f, g_1] = - \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ y & x & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = - \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ y \end{pmatrix}$$

$$[f, g_2] = - \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ y & x & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} = - \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ x \end{pmatrix}$$

$$[[f, g_2], g_1] = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

$$\Rightarrow \text{span } \{A\{f, g_1, g_2\}\} = \text{span} \left(\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right) = \mathbb{R}^3$$

b)

$$\dot{z} = -\frac{z(0)}{t} = x \cdot y$$

$$\text{set } x(0^+) = 1$$

$$y(0^+) = -\frac{z(0)}{t}$$

$$\Rightarrow u = (1 - x(0^+)) \delta(t) - \delta(t - T)$$

$$v = \left(-\frac{z(0)}{t} - y(0^+)\right) \delta(t) + \frac{z(0)}{T} \delta(t - T)$$

```

time t
state x y z
der dx dy dz

initial
x = x0
y = y0
z = z0

sort

dx = u
dy = v
dz = x*y

delta = if t>eps then 0 else 1/eps
deltatt = if t<tt then 0 else if t<tt+eps then 1/eps else 0

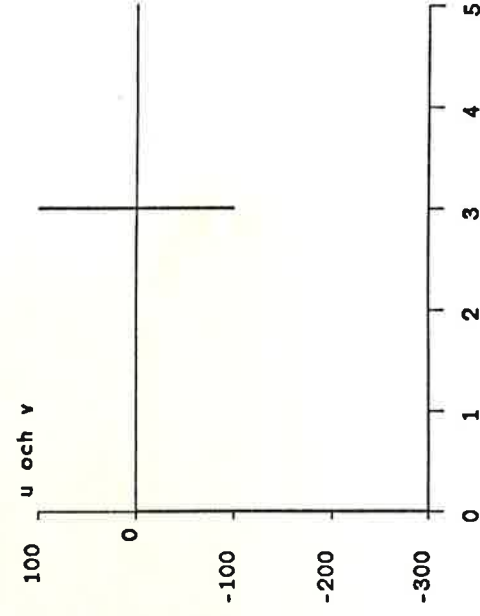
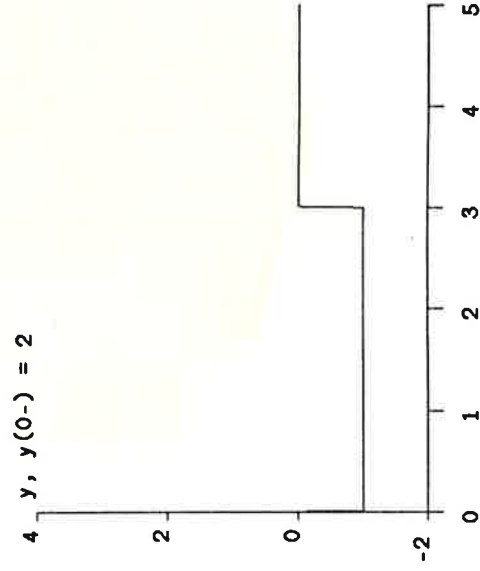
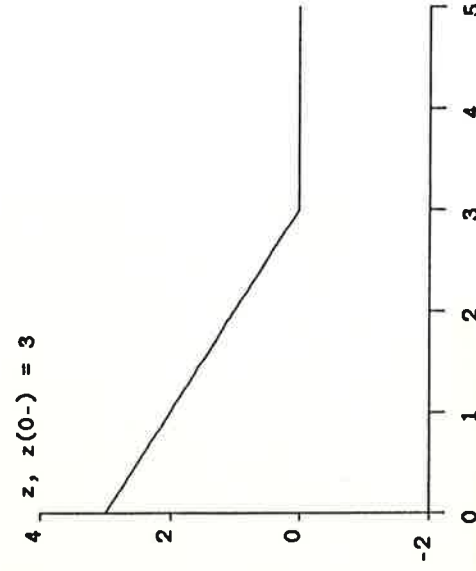
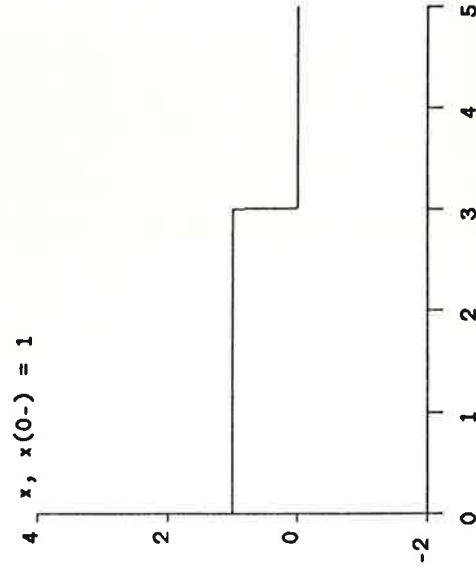
u = (1-x0)*delta - deltatt
v = -(z0/tt+y0)*delta + z0/tt*deltatt

x0:1
y0:2
z0:3

tt:5
eps:0.01

end

```


Continuous system prob3x5b

```

time t
state x y z
der dx dy dz

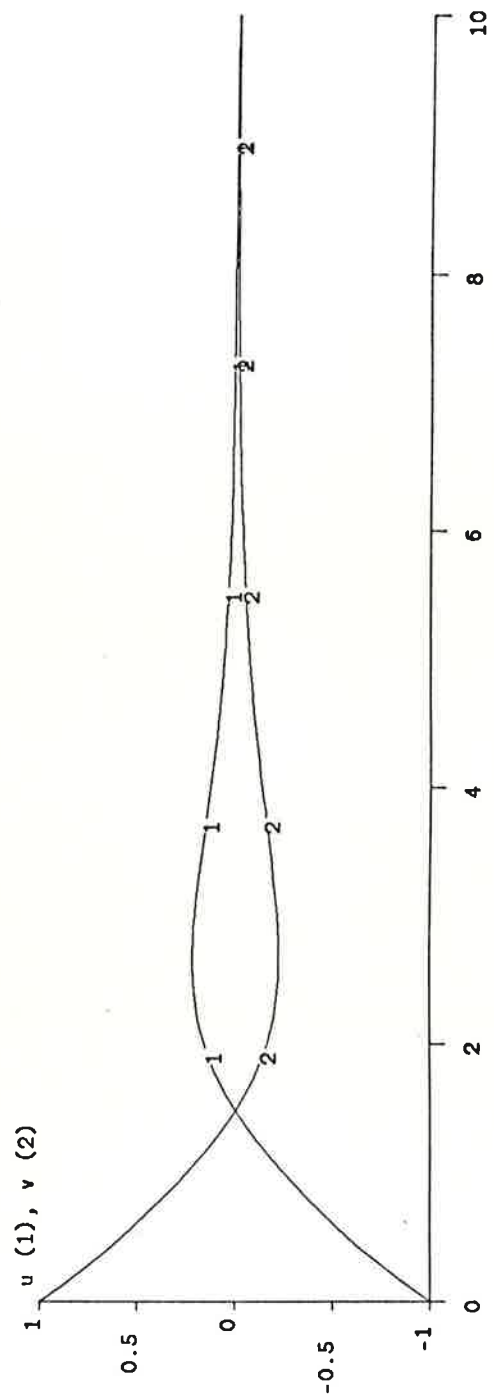
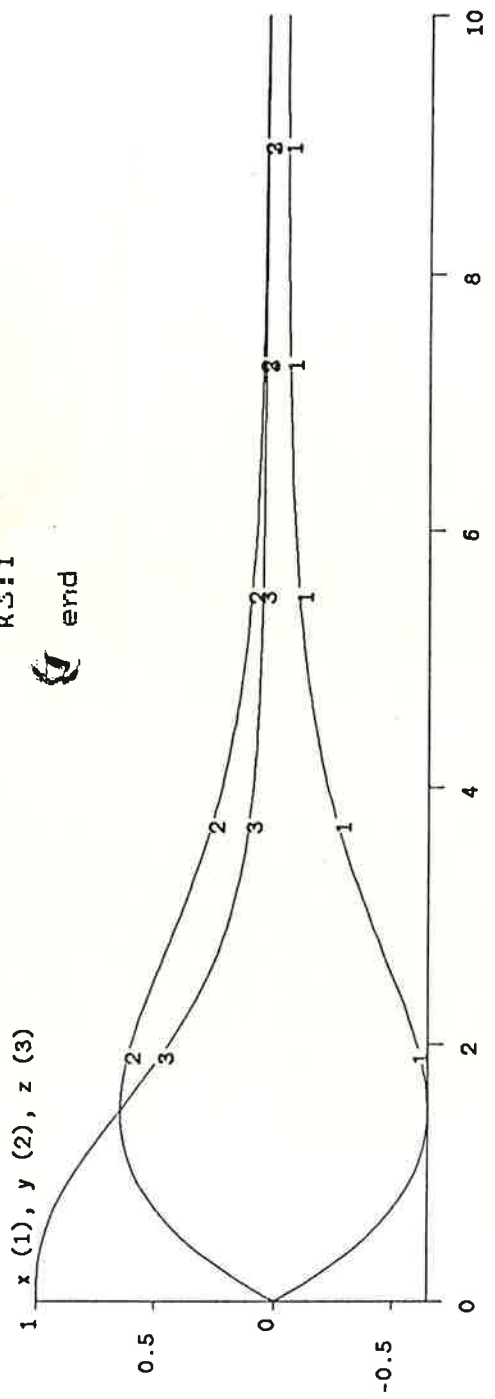
dx = u
dy = v
dz = x*y

u = -k1*x-k3*z*sign(z)
v = -k2*y+k3*z

k1:1
k2:1
k3:1
end

```

.02.05 - 16:18:12 nr: 2
 hcopy "Problem 3.5c, x(0)=0, y(0)=0, z(0)=1"

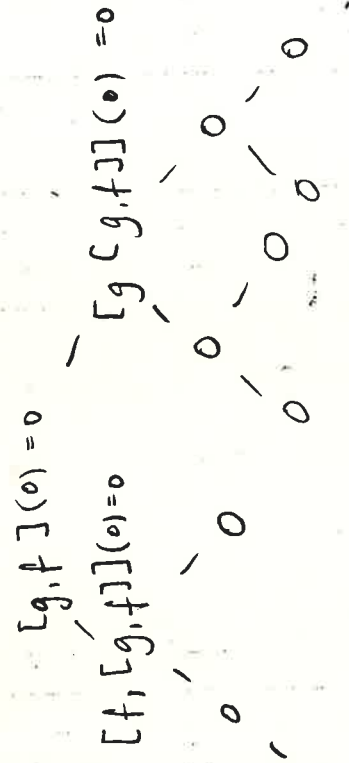

3.6 $f = \begin{pmatrix} 0 & \\ x_1^n & \end{pmatrix}, g = \begin{pmatrix} 1 & \\ 0 & \end{pmatrix}$ ger

$$\text{ad}_g^k f = \begin{pmatrix} 0 & \\ \frac{n!}{(n-k)!} x_1^{n-k} & \end{pmatrix} \Rightarrow \text{ad}_g^k f(0) = \begin{pmatrix} 0 & \\ \delta_{k,n} & \end{pmatrix}$$

$$[f, \text{ad}_g^k f] = \begin{pmatrix} 0 & \\ 0 & \end{pmatrix}$$

"Lie-trädet" ser alltså ut så här i $x=0$:

$$\text{ad}_g^n f = \begin{pmatrix} 0 & \\ 1 & \end{pmatrix}$$

Tydligan är rang $\{[f, g]\}(0) = 2$, men $\text{ad}_g^k f$ kan ligga godtyckligt långt bort i trädet.

3.7

```

// [C] = lie(A, B)
//
// inputs A, B : square matrices of same size
// output C : the commutator (Lie-bracket) between of A and B
C = A*B - B*A;

```

```

// [C] = ad(A, k, B)
//
// inputs A, B : square matrices of same size
//          k : nonnegative integer
//
// output C : ad^k(B) = [A, [A, [A, [A, [A, B] ... ]]]
//
// if k=0, c=b; else c=lie(a, ad(a, k-1, b));

```

Det följer av def p är regul. punkt att det finns en öppen omgivning U sådan att $\dim \Delta(p) = d$

4.1) för alla $p \in U$. Tag en godt punkt q i detta U och en omgivning $V \subset U$ samt τ_i $i \in I$ sådan att

$$\Delta(q) = \text{span} \{ \tau_i \mid i \in I \}, \quad \forall q \in U_1.$$

- Använd nu Gram-Schmidt (med C^∞ punkt) på τ_i till att konstruera C^∞ vektorfält $\tilde{\tau}_1, \dots, \tilde{\tau}_d$ som är ortonormerade i varje punkt i U_1 . Ett godt vektorfält τ kan då skrivas

$$\tau(q) = \sum_{i=1}^d \underbrace{(\tilde{\tau}_i(q) \tau_i(q))}_{c_i(q)} \tau_i(q) \quad (4)$$

Eftersom $c_i(q)$ är skalärpr. mellan två C^∞ -vektorfält blir de C^∞ -funktioner i U_1 .

10/10

- 2) Klart att det är öppet då om p är

regulär punkt är $\forall p$ i en öppen omgivning det också. Att de regulära punkterna är täta följer av:

- Tag godt punkt p och godt liten omgivning U runt p .

Låt $d_{\max} = \max_{q \in U} \dim \Delta(q)$ och q_0 en punkt där detta antas.

q_0 är då en regulär punkt för i en omgivning V av dimension minst $d_{\max}$ men def. på $d_{\max} \Rightarrow \dim \bar{a} = d_{\max} = \dim V$. Detta visar tätheten

Efter Jakobsonsk test

Δ n -dimensionell distribution på M

Det finns ett vektorfält f så att

$$\Delta(p) = \text{sp}\{f(p)\} \quad p \in M$$

smooth: $f(p) \in C^\infty$

regular: $f(p) \neq 0 \quad \forall p \in M$

involutive: trivialt $[f, f] = 0$

Med regelstämper möjlig över beaktas Δ en
en distribution

$$x = f(x)$$

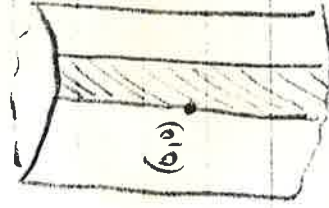
*

entydigt

Förbevis $\Rightarrow$ det finns en lösning!!! *

Antag utan inskränkning att $x_0 = (0, 0)$

$$R(x_0, T) = \{(z, \theta) : \theta = T\}$$

$R(x_0, T)$

lös. avses.

lös avses att finne T

lös. menck

lös. menck ut finne T

smått finne lös. rekh.

Ja $UR(x_0, T) = S^1 \times \mathbb{R}$ öppen

Nej $R(x_0, T) = \{T \text{ mod } 2\pi\} \times \mathbb{R}$ g"öppen

Ja $UR(x_0, T) = S^1 \times \mathbb{R}$ öppen

Nej $UR(x_0, T) = S^1 \times \mathbb{R}$ öppen

$U R(x_0, T) = \{0 < \alpha < T\} \times \mathbb{R}$
 $0 \leq T \leq T_0$

innehåller $\dot{y}$ x_0 för $T_0 < 2\pi$.

4.5 $\dot{x} = f(x) + \sum u_i g_i(x)$

OM VI HADE HÅFT $u_0 f(x)$ I STÄLLET FÖR $f(x)$ SÅ

FIÅDE VI DIREKT KUNNAT APPLICERA CHOW'S SATS.

I STÄLLET HÅR VI ATT "DRIETS FLÖDET" f ÄR

PERIODISKT. VI KAN DÅ UTNYTTJA "VIKINGSSEFFERTEN"

FÖR ATT "GÅ BAKÅT (TIDEN" GENOM ATT KÖRA

KNAPPT EN PERIOD I f -FLÖDET.

Nästa att vi kan göra är även "döglags" på detta viset.

4.7 Symmetri:

"Om": $f(-x) + \sum \tilde{u}_i g_i(-x) = A(-x) + \sum \tilde{u}_i b_i =$

$= -(Ax + \sum u_i b_i)$ med $\tilde{u}_i = -u_i$ OK

$P = \langle f, g_i | g_i \rangle = \text{span} [B, AB, \dots, A^{n-1} B]$

(visat tidigare)

$Q = P + \text{sp} \{A^k B\} = P$ om $\text{rang} [B, \dots, A^{n-1} B] = n$

(förk)

$$\dot{x} = B_1 x + \sum_{i=1}^{n-1} u_i B_i x \quad X(0) \in SO(n)$$

För att visa att detta är "globally reachable" används

sats 6.8 (BM)

$$g \in SO(n) \Rightarrow g = \underbrace{g(\theta_1^{m-1}) \dots g(\theta_{m-1}^{m-1})}_{g^1} \dots \underbrace{g(\theta_1^2) g(\theta_2^2)}_{g^2} \dots \underbrace{g(\theta_1^1)}_{g^1}$$

för några θ_i^j . Det är θ_i^j i BM.

Välj nu u_i som δ -pulser vid lämpliga tidpunkter τ_i^j
 (När det man styr längs B_1
 som ligger 2π från varandra) (På så sätt kommer

drifttermen hörande till B_1 att vara "precis

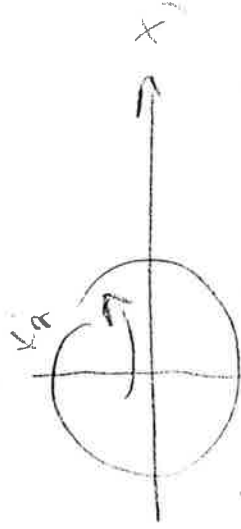
ett varv mellan δ -pulserna). I formen:

$$u_j^k = \sum_{k=j}^{m-1} \theta_j^k \delta(t - \tau_j^k) \quad j=2, \dots, m-1$$

där $\tau_{j-1}^k - \tau_j^k = 2\pi \quad j=2, \dots, m-1$; $\tau_1^k - \tau_1^l = 0$

där $\tau_1^{2i} - \tau_1^{\dot{2}} = 2\pi$ och $\tau_1^{i-1} - \tau_1^i = \theta_1^i$.

Systemet är inte fullt-T reachable, ses enkelt, för ex $m=2$
 $B_2 =$ vridning kring x_2 -axeln. $i=1, 2$

Man kan ej plocka ut vridnings längs $x_1 \Rightarrow$ det har min

(31)

4.8

$$\begin{cases} \dot{x} = u \\ \dot{y} = v \\ \dot{z} = xv - yu \end{cases}$$

a)

$$f = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{bmatrix} \quad g_1 = \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -y \end{bmatrix} \quad g_2 = \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ x \end{bmatrix}$$

$$[g_1, g_2] = \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \\ -y \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \\ x \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ 2 \end{bmatrix}$$

INGA FULLA KLAMRAR $\neq 0$

Span LA $\{f, g_1, g_2\} = \mathbb{R}^3$

b)

$f = 0 \Rightarrow$ LOKALT STYRBAJ KRING 0
(PÅ TID OCKSÅ (SKALNING AV INSGRADELVA))

c) MED LJAPUNOV-FUNKTIONEN

$$V = \frac{1}{2}(x^2 + y^2 + z^2)$$

HITTAR MAN STYRAGEN

$$\begin{cases} u = -x - \frac{z^2}{x-zy} \\ v = -y - \frac{z^2}{y+xz} \end{cases}$$

$$\Rightarrow \dot{V} = -x^2 - y^2 - 2z^2$$

SIMULERING + EFFORTANCE

$\Rightarrow$ MODIFIKERAS STYRAN :

$$\begin{cases} u = -x + 100yz - \frac{z^2(x-yz)}{(x-yz)^2 + 0.1} \\ v = -0.1y - 10xz - \frac{z^2(y+xz)}{(y+xz)^2 + 0.1} \end{cases}$$

facts 4.7

(32)

"Eindstans"

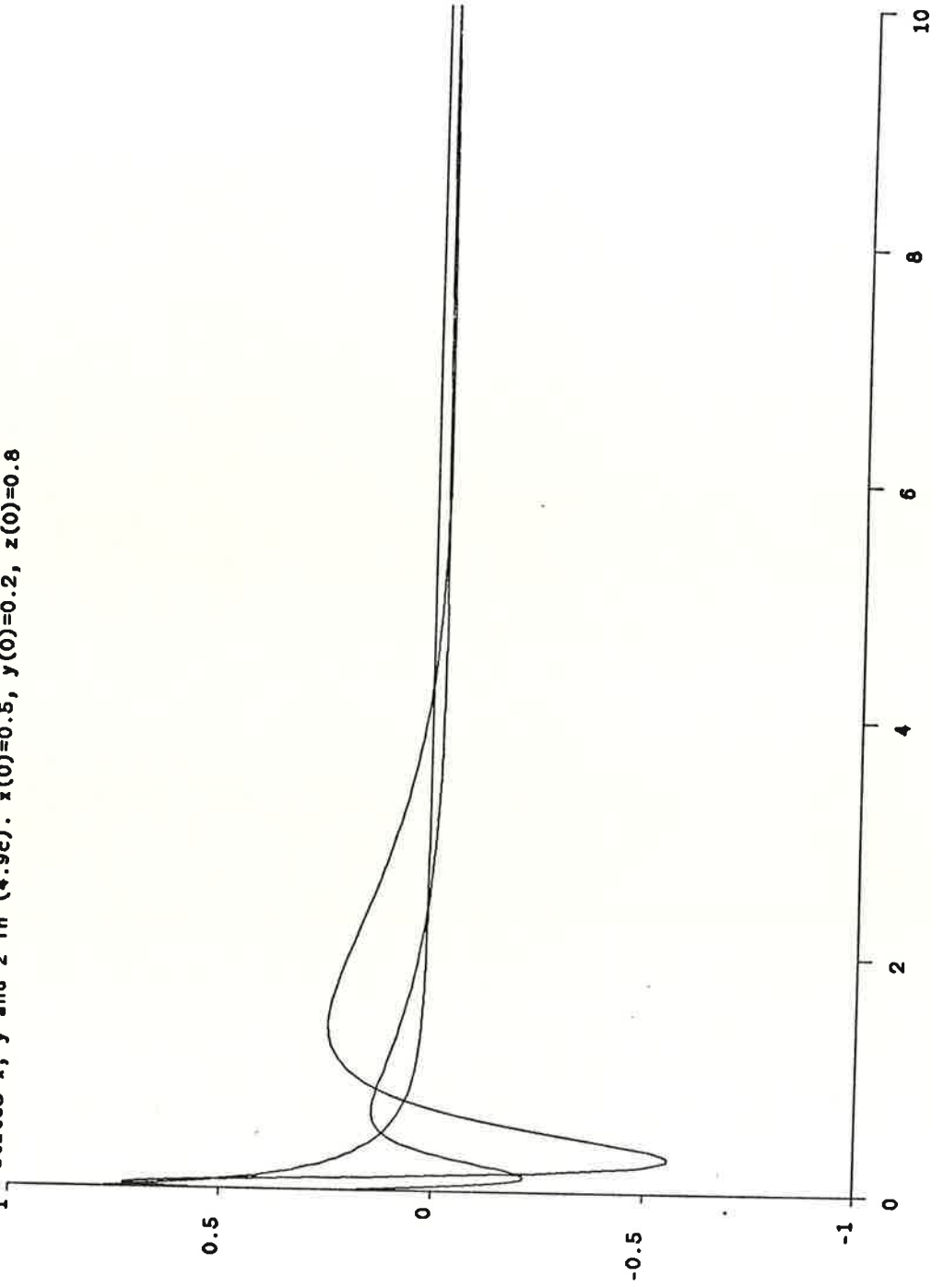
antwoorden (i) $R = P \Rightarrow \dim R(0) < n$

eller (ii) $R \neq P \Rightarrow R(0) \subset$

$\{ \xi_1, \dots, \xi_n : \xi_n \geq 0 \}$ något val av koordinat.

87.02.16 - 01:36:49 nr: 2
hcopy

1. States x , y and z in (4.9c). $x(0)=0.5$, $y(0)=0.2$, $z(0)=0.8$

Q^T skal vara invertant under förhållning

76

$$L f c_j = \begin{pmatrix} f_1 & \dots & f_n \\ \frac{\partial c_j}{\partial x_1} & \dots & \frac{\partial c_j}{\partial x_n} \\ \vdots & & \vdots \\ \frac{\partial c_j}{\partial x_1} & \dots & \frac{\partial c_j}{\partial x_n} \end{pmatrix} + c_j \begin{pmatrix} \frac{\partial f_1}{\partial x_1} & \dots & \frac{\partial f_1}{\partial x_n} \\ \vdots & & \vdots \\ \frac{\partial f_n}{\partial x_1} & \dots & \frac{\partial f_n}{\partial x_n} \end{pmatrix} = c_j A$$

= 0

$$L f c_j A = \dots = c_j A^2$$

$$L f c_j A^r = \dots = c_j A^{r+1}$$

$$L g_j c_j = 0$$

$$\Rightarrow Q = \ker \{ C, CA, \dots, CA^{n-1} \} = [C, CA, \dots, CA^{n-1}] = \text{ker} \{ C, CA, \dots, CA^{n-1} \} = \text{nullrummet till}$$

$$\text{matrisen } \begin{pmatrix} C \\ CA \\ \vdots \\ CA^{n-1} \end{pmatrix} \quad C = \begin{pmatrix} c_1 \\ c_2 \\ \vdots \\ c_n \end{pmatrix}$$

Vi ser att b_i inte påverkar Q oberoende av
värdet på v_i . Alltså är observerbarheten utom
insignaler ekvivalent med observerbarheten med
godtyckliga insignaler

5.3

Tog först

35

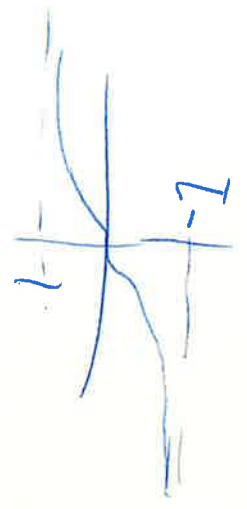
$$\dot{x} = Ax + Bu \quad n \geq 2$$

$$y = Cx$$

med (A, C) observant. Sätt ser

$$y = \varphi(\tilde{y})$$

$$\varphi \text{ är sign}(s) e^{-\frac{1}{s}}$$

$\varphi : \mathbb{R} \rightarrow (-1, 1)$ injektion, C^∞
 Där för globalt observant.
 Känk att med $x(0) \in \ker C$
 så är

$$\left(\frac{d}{dt}\right)^j y(t) = 0 \quad j=0, 1, \dots$$

A second Lie algebra associated with a control problem arises in connection with questions of observability (or indistinguishability, etc.). Consider the control problem

$$\dot{x} = f(x) + \sum_i u_i g_i(x)$$

where x takes on values in a differentiable manifold X and suppose we observe $y = h(x(t))$ where y takes values in a differentiable manifold Y and h is a mapping from X into Y . We want to deduce information about x from the observation of y . Assuming enough smoothness we can differentiate y . If, for example, $u(\cdot) = 0$, then

$$\dot{y} = \sum_{i=1}^n \frac{\partial h}{\partial x_i} f_i = h_1(x) \quad (7)$$

$$\ddot{y} = \sum_{i,j} \frac{\partial}{\partial x_j} \left(\sum_i \frac{\partial h}{\partial x_i} f_i \right) f_j = \sum_j \frac{\partial h_1}{\partial x_j} f_j = h_2(x)$$

etc. We may think of this in the following way. The vector $(h, h_1, h_2, \dots, h_n)$ maps X into $T^{n-1}Y$, the $(n-1)$ st jet bundle over Y .

Are two or more initial states in the manifold X compatible with these observations? If

$$\det \begin{bmatrix} \frac{\partial h}{\partial x_1} & \dots & \frac{\partial h}{\partial x_2} & \dots & \frac{\partial h}{\partial x_n} \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ \frac{\partial h_{n-1}}{\partial x_1} & \dots & \frac{\partial h_{n-1}}{\partial x_2} & \dots & \frac{\partial h_{n-1}}{\partial x_n} \end{bmatrix} \neq 0,$$

then in view of the inverse function theorem we can assert that in some neighborhood of the true initial state there are no other points which give rise to the same response. However that does not preclude the possibility that there are some other points some distance away in the manifold X which give rise to exactly the same y 's.

5.4

We want to now code the information about observability in a different way, one that is compatible with the way we will be looking at the conditional density equation. The vector field associated with the free motion is $F = \sum_1^i f_i \frac{\partial}{\partial x_i}$. The formal adjoint of this linear operator is the operator $F^* = - \sum_1^i \frac{\partial}{\partial x_i} f_i$, not a differential operator. F^* can be thought of as operating on the space $C^\infty(X)$ of all infinitely differentiable functions defined on the manifold X .

A function $h(\cdot) \in C(X)$ also defines a linear operator on $C(X)$, namely "multiplication by $h(\cdot)$ ". This maps $\phi \in C(X)$ to $h\phi \in C(X)$.

Thus we can form the Lie algebra of operators generated by the two operators $-\sum_1^i \frac{\partial}{\partial x_i} f_i$ and $h(\cdot)$. We propose to call this the little observability algebra. This algebra contains the commutator $[h(\cdot), -\sum_1^i \frac{\partial}{\partial x_i} f_i] = -\sum_1^i f_i \frac{\partial h}{\partial x_i} = -h_1$. It also contains $h_2, h_3, \dots$. A sufficient condition for local observability around the free motion is that the little observability algebra contains n functions whose Jacobian is nonsingular.

$\dot{x} = N_0 x + u N_1 x$ har end. sid 81 I sikon

S.5

$$\Omega_0^\perp = \bigcap_{k=0}^{m-1} \ker(CN_k, N_{jk}) = Q$$

$$\begin{pmatrix} C \\ CN_1 \\ CN_1 N_0 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ -1 & 0 & 0 \\ 0 & -1 & 0 \end{pmatrix}$$

det a visar att $Q = 0$ med $u(t)$ godk.

Med $u(t) = 0$ får

$$\begin{pmatrix} C \\ CN_0 \\ CN_0^2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

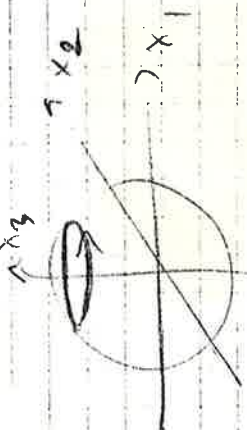
dvs $Q = \{(x_1, x_2, 0) ; x_1, x_2 \in \mathbb{R}\}$

Systemet är observant med insignal ej observant utan

förklaring i figur: Man kan bara se x_3 i utgången, eftersom

N_0 "gömmar" runt x_3 axeln "på ett sätt som inte möjliggör att

se x_3 på något sätt på inledningen $x_3 = \text{konst}, x_1^2 + x_2^2 + x_3^2 = 1$

Genom att med $u \neq 0$ "stramma" köring "2 axlar" kan man reglera var på i samband med u .

S.6

$$\dot{x} = f(x) + u g(x) \quad u = \begin{cases} u_0 & t \geq 0 \\ 0 & t < 0 \end{cases}$$

$$y = h(x)$$

eval. i
 $x = x_0$
 $t = 0^+$

$$\dot{y} = (L_f + u_0 L_g)h = L_f h + u_0 L_g h$$

$L_f h$ är "oberoende" av u_0 så den begränsas

naturligtvis ej om. Relativ grad 1 $\Leftrightarrow$

märker steget i $\dot{y} \Leftrightarrow L_g h \neq 0$

Antag ej, dvs $L_g h = 0$. Då:

$$\ddot{y} = (L_f + u_0 L_g) \underbrace{L_f h}_y = L_f L_f h + u_0 L_g L_f h$$

Som innan är vi inte intresserade av $L_f L_f h$.

Relativ grad 2 $\Leftrightarrow L_g L_f h \neq 0$.

O.s.v. Alltså:

Relativ grad $r \Leftrightarrow$

$$L_g L_f^j h = 0 \quad j = 0, 1, \dots, r-1$$

$$L_g L_f^{r-1} h \neq 0$$

i det linjära fallet blir villkoret

$$c A^j b = 0 \quad j = 0, \dots, r-2$$

$$c A^{r-1} b \neq 0$$

Problemset 6

38

(6.1)

$$\frac{d}{dt} \frac{m_0 v}{\sqrt{1-v^2/c^2}} = m_0 \left(\frac{1}{\sqrt{1-v^2/c^2}} + \frac{v^2/c^2}{(1-v^2/c^2)^{3/2}} \right) \dot{v} = \frac{m_0 \dot{v}}{(1-v^2/c^2)^{3/2}} = (f =) u$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \underbrace{\begin{pmatrix} x \\ y \end{pmatrix}}_f = \underbrace{\begin{pmatrix} v \\ 0 \end{pmatrix}}_f + \underbrace{\frac{1}{m_0} \left(1 - \frac{v^2}{c^2}\right)^{3/2}}_g \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}_M \end{array} \right.$$

$$\lambda(x, v) = x$$

$$\phi_t^f(x, v) = (x + vt, v)$$

$$Q_t^f(x, v) = x + vt$$

$$p_t^f(x, v) = \begin{pmatrix} 1 & -t \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -t \\ 1 \end{pmatrix} \frac{1}{m_0} \left(1 - \frac{v^2}{c^2}\right)^{3/2} = a \text{ (def.)}$$

$$g_t \circ \phi_t^f(x) = \frac{1}{m_0} \left(1 - \frac{v^2}{c^2}\right)^{3/2} \frac{\partial}{\partial v}$$

$= a \text{ (def.)}$

$$w_1(t, \tau_1) = \begin{pmatrix} x + vt \\ a \left(-\tau_1^2 \frac{\partial}{\partial x} + \frac{\partial}{\partial v}\right) \end{pmatrix} = a(t - \tau_1)$$

$$w_2(t, \tau_1, \tau_2) = \begin{pmatrix} a(t - \tau_1) \\ a \left(-\tau_2 \frac{\partial}{\partial x} + \frac{\partial}{\partial v}\right) \end{pmatrix} = a \pm \frac{3}{m_0} \left(1 - \frac{v^2}{c^2}\right)^{3/2} \dot{v} = \frac{3v}{m_0} \left(1 - \frac{v^2}{c^2}\right)^{3/2} \dot{v} = \frac{3v}{m_0} \left(1 - \frac{v^2}{c^2}\right)^{3/2} \frac{2v}{c^2} \dot{v}$$

$$x(t) = w_0(t) + \sum_{k=1}^{\infty} \int_0^{\tau_k} \int_0^{\tau_{k-1}} \dots \int_0^{\tau_1} w_{1,2} \dots \dot{v}_k(t, \tau_k, \dots, \tau_1) u(\tau_k) u(\tau_1) d\tau_1 d\tau_2 \dots$$

Relative in time moment

$$= x_0 + v_0 t + \underbrace{\frac{1}{m_0} \left(1 - \frac{v^2}{c^2}\right)^{3/2}}_{\text{Relative in time moment}} \int_0^{\tau_1} (t - \tau_1) u(\tau_1) d\tau_1 +$$

$$+ \frac{3v}{m_0} \left(1 - \frac{v^2}{c^2}\right)^{3/2} \int_0^{\tau_2} \int_0^{\tau_1} (t - \tau_1) u(\tau_1) u(\tau_2) d\tau_1 d\tau_2 +$$

$$+ 0(t^4)$$

Klammersatz: $m \ddot{x} = f \quad x(t) = x(0) + \dot{x}(0)t + \frac{1}{m} \int_0^t \int_0^s f(s) ds d\sigma + \sigma \int_0^0 f(s) ds d\sigma$
 $= x(0) + \dot{x}(0)t + \frac{1}{m} \int_0^t \int_0^{\sigma} f(\sigma) d\sigma d\sigma$

(6.2)

(39)

Flödes svar vill nämligen ha ett Picard-iterativt svar för en mer utvärderad till detta för bilineära system $\dot{x} = Ax + g = N_i x$

Picard iteration ger:

$$\begin{aligned}
 x_0(t) &\equiv x_0 \\
 x_{k+1}(t) &= x_0 + \int_0^t f(x_k(\tau)) + g(x_k(\tau)) \, d\tau \\
 &= x_0 + \int_0^t (A + \sum_{i=1}^m N_i u_i(\tau)) x_k(\tau) \, d\tau = \dots =
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 &= x_0 + \int_0^t (A + \sum_{i=1}^m N_i u_i(\tau)) (A + \sum_{i=1}^m N_i u_i(\tau_2)) \dots (A + \sum_{i=1}^m N_i u_i(\tau_k)) \, d\tau_1 \dots d\tau_k x_0 \\
 &= C_0 + \sum_{j=0}^k C(j, i_0) \int_0^{\tau_2} \underbrace{u_{i_1}(\tau_1) \dots u_{i_k}(\tau_k)}_{E_{i_1 \dots i_k}(t)} \, d\tau_k
 \end{aligned}$$

den identifiering mellan de två sidorna ger

$$\begin{aligned}
 C_0 &= x_0 \\
 C(i_1 \dots i_k) &= N_{i_1} \dots N_{i_k} x_0 \quad (N_0 \equiv A)
 \end{aligned}$$

detta överensstämmer med sid 91 i sidan!

(6.3)

$$\begin{aligned}
 y(t) &= w_0(t) + \sum_{i=1}^m \sum_{\tau=0}^{\tau_k} w_{i_1 \dots i_k}(\tau) u_{i_1}(\tau_1) \dots u_{i_k}(\tau_k) \\
 &= \int_0^t u_{i_1}(\tau_1) \dots u_{i_k}(\tau_k) \, d\tau_k
 \end{aligned}$$

Fördröj alla insignaler en tid T $u_i(t) = u_i(t-T)$

$$y'(t+\tau) = w_0(t+\tau) + \sum_{k=1}^m w_k \int_{\tau_k}^{t+\tau} y(\tau_k) d\tau_k$$

$$w_0(t+\tau) = w_0(t+\tau) + \sum_{k=1}^m w_k \int_{\tau_k}^{t+\tau} y(\tau_k) d\tau_k$$

$$\int_{\tau_k}^{t+\tau} y(\tau_k) d\tau_k = \int_{\tau_k}^{t+\tau} y(\tau_k) d\tau_k$$

$$= \int_{\tau_k}^{t+\tau} y(\tau_k) d\tau_k + \sum_{k=1}^m w_k \int_{\tau_k}^{t+\tau} y(\tau_k) d\tau_k$$

$$w_k \int_{\tau_k}^{t+\tau} y(\tau_k) d\tau_k = w_k \int_{\tau_k}^{t+\tau} y(\tau_k) d\tau_k$$

vi vill att $y(t) = y(t+\tau)$ vilket innebär

$$w_0(t) = w_0(t+\tau)$$

$$w_k \int_{\tau_k}^{t+\tau} y(\tau_k) d\tau_k = w_k \int_{\tau_k}^{t+\tau} y(\tau_k) d\tau_k$$

2.12.a $w_0(t) = w_0(t+\tau)$

2.12.b $w_k(t, \tau_k) = \sum_{n=0}^{\infty} L g_i L_f^n h_j(x^n) \frac{(t-\tau_k)^n}{n!}$

2.12.c $w_k \int_{\tau_k}^{t+\tau} y(\tau_k) d\tau_k = \sum_{n=0}^{\infty} \int_{\tau_k}^{t+\tau} L g_i L_f^n h_j(x^n) \frac{(t-\tau_k)^n}{n!} d\tau_k$

Föreläsning: Tidssinvariant om varje koefficient förändrar bild
 icke-tidssinvariant integral = 0. Det enda integraler som
 ej är tidssinvarianta i-a samband är öppna bågarna
 $\int d\tau_i$ där strängarna $(i_k, \dots, i_0)$ slutar
 med nollor. Dvs $C(i_k, \dots, i_0) = 0$ då $i_0 = 0$

6.4

VILKOR ET ATT $\max |u_i(\tau)| < 1$ KAN
 BYTAS UT MOT $\max |u_i(\tau)| < C$ (GODTYCKLIG KONSTANT > 0)
 PFT ENDA SOM ÄNDRAS ÄR ATT

$$\left| \sum_{i=0}^k c(i, i_0) \int_0^t d\xi_{i_0} \dots d\xi_{i_0} \right| \leq K (M^{(k+1)} t \cdot C)^{k+1}$$

ISTÄLLET, VÄLJ $T = \frac{\varepsilon}{C}$ ISTÄLLET FÖR $T = \varepsilon$

($0 \leq t \leq T$).

$$6.5 \quad g(s) = \frac{1}{s} e^{-s} \Rightarrow y(t) = y(1) + \int_0^{t-1} u(\tau) d\tau, \quad t > 1$$

För $t > 1$ kan detta skrivas som en Volterra serie

där $m=1$ och

$$w_0(t) = y(1)$$

$$w_1(t, \tau) = \begin{cases} 1 & \text{då } \tau < t-1 \\ 0 & \text{" } t-1 \leq \tau \leq t \end{cases}$$

$$w_{11} = w_{1m} = \dots = 0$$

Däremot kan vi inte ge en Flies-utveckling, eftersom
 i så fall insignalen måste integreras ända fram till
 tiden t .

6.8

Symbolisk beräkning av Volterrakärnorna kräver att man kan beräkna flödet
 svarande mot drifttermen. Detta är det enda kritiska momentet. Går t ex
 alltid för bilinjära system upp till och med ordning 4. Numerisk
 beräkning kräver derivator, vilket är vanskligt.

Notera att beräkningarna kan organiseras så att man hela tiden fortsätter
 att räkna på sina gamla resultat.

6.9 Saknas

(41)

$g_{ik} h_j$

$$c(i_k - i_1 i_0) = L g_0$$

6.6

$$\begin{cases} h_j = c_j x \\ \nabla h_j = c_j \end{cases}$$

$$g_{ik}(x) = \begin{cases} b_{ik} & i \neq 0 \end{cases}$$

$$A x \cdot \bar{i} = 0$$

$$L g_k h_j = \begin{cases} c_j b_{ik} & \bar{i}_i \neq 0 \\ c_j A x^0 & \bar{i}_k = 0 \end{cases}$$

$$L g_{i_{k-1}} L g_{i_k} h_j = \begin{cases} 0 & i_k \neq 0, i_{k-1} \text{ good gekk.} \\ (t_y \nabla (c_j b_{i_k})) = 0 & \text{if ober av X} \end{cases}$$

$$\begin{cases} c_j A^k A x^0 & i_k = 0, i_{k-1} = 0 \\ c_j A b_{i_{k-1}} & i_k = 0, i_{k-1} \neq 0 \end{cases}$$

$$L g_{i_1} L g_{i_k} h_j = \begin{cases} c_j A^k x^0 & i_k = \dots = i_1 = 0 \\ c_j A^{k-1} b_{i_1} & i_k = \dots = i_2 = 0, i_1 \neq 0 \\ 0 & \text{annars} \end{cases}$$

$$L g_{i_0} L g_{i_k} h_j = \begin{cases} c_j A^{k+1} x^0 & i_k = \dots = i_0 = 0 \\ c_j A^k b_{i_0} & i_k = \dots = i_1 = 0, i_0 \neq 0 \\ 0 & \text{annars} \end{cases}$$

#

6.7 $\begin{pmatrix} \dot{x}_1 \\ \dot{x}_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ x_2 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} u$

$y = x_2$

Volterra

$L_f h = (0 \ 1) \begin{pmatrix} 0 \\ x_2 \end{pmatrix} = x_2$

$L_f^2 h = (2x_1 \ 0) \begin{pmatrix} 0 \\ x_2 \end{pmatrix} = 0$

$L_g h = (0 \ 1) \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = 0$

$L_g L_f h = (2x_1 \ 0) \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = 2x_1$

$L_f L_g L_f h = (2 \ 0) \begin{pmatrix} 0 \\ x_2 \end{pmatrix} = 0$

$L_g^2 L_f h = (2 \ 0) \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} = 2$

$L_g^3 L_f h = 0$

$L_f L_g^2 L_f h = 0$

$w_0(t) = x_2^0 + x_1^0 t$

$w_1(t) = 2x_1^0 (t - \tau_1)$

$w_2(t) = 2 (t - \tau_2)$

$w_3(t) = 0$

$w_4(t) = 0$

$$y(t) = x_2^0 + x_1^0 t + \int_0^t 2x_1^0(t-\tau_1) u(\tau_1) d\tau_1 + \int_0^t \int_0^{\tau_2} 2(t-\tau_2) u(\tau_2) u(\tau_1) d\tau_1 d\tau_2$$

Fliess

$$c(\phi) = x_2^0$$

$$c(\eta) = L_f h(x^0) = x_1^0{}^2$$

$$c(01) = L_g^2 L_f h(x^0) = 2x_1$$

$$c(001) = L_g^2 L_f u(x^0) = 2$$

alla andra c är lika med 0

$$y(t) = c(\phi) + \sum_{k=0}^{\infty} \sum_{i_0, \dots, i_k=0}^1 c(i_k, \dots, i_0) \int_0^t d\{i_k, \dots, i_0\} ds_{i_0} \dots ds_{i_k} =$$

$$= x_2^0 + x_1^0{}^2 t + \int_0^t d\{s_0\} + 2x_1^0 \int_0^t d\{s_0 s_1\} + 2 \int_0^t d\{s_0 s_1 s_2\} ds_{i_0} =$$

$$= x_2^0 + x_1^0{}^2 t + 2x_1^0 \int_0^t u(\theta) d\theta + 2 \int_0^t \int_0^{\tau_2} u(\theta) d\theta d\tau_2$$

(11.2.17)

11/10

6.10

$$\dot{x} = Ax + uBx$$

$$z = e^{-At}x$$

$$\dot{z} = -Ae^{-At}x + e^{-At}\dot{x} = -Ae^{-At}x + e^{-At}(Ax + uBx)$$

$$= e^{-At}uBx = e^{-At}uBx$$

$$z(t) = \phi(t,0)z(0)$$

$$\phi(t,0) = \exp\left(\int_0^t e^{-A\tau}Bu d\tau\right)$$

$$x(t) = e^{At}z(t) =$$

$$= e^{At}\left(I + \int_0^t e^{-A\tau}Bu(\tau) d\tau + \int_0^t \int_0^{\tau_1} e^{-A\tau_1}Bu(\tau_1) \int_0^{\tau_2} e^{-A\tau_2}Bu(\tau_2) d\tau_2 d\tau_1 + \dots\right)x(0)$$

$$= e^{At}x(0) + \int_0^t e^{A(t-\tau)}Bu(\tau) d\tau + \int_0^t \int_0^{\tau_1} e^{A(t-\tau_1)}Bu(\tau_1) \int_0^{\tau_2} e^{A(t-\tau_2)}Bu(\tau_2) d\tau_2 d\tau_1 + \dots$$

$$= e^{At}x(0) + \int_0^t e^{A(t-\tau)}Bu(\tau) d\tau + \int_0^t \int_0^{\tau_1} e^{A(t-\tau_1)}Bu(\tau_1) \int_0^{\tau_2} e^{A(t-\tau_2)}Bu(\tau_2) d\tau_2 d\tau_1 + \dots$$

↑

$$w_2(t) \quad w_1(t, \tau_1)$$

6.11 T. et. $\dot{x} = u + vx^3 = u_1g_1 + v_2g_2(x)$

$$\dim LA\{g_1, g_2\} = \infty$$

6.11 TAG T, EX.

alt

$$\begin{cases} \dot{x} = Ax^2 \\ y = x \end{cases}$$

och $x(t_0) > 0$

OM $u = u_0 \neq 0$ KONSTANT SÅ $y(t) \rightarrow \infty$ DÄR $t \rightarrow t_0$ FÖR NÅG $t_0 < \infty$.

DETTA I-U-BETEENDE KAN OMÖJLIGEN ERHÅLLAS FRÅN.

INÅGOT BILINJÄRT SYSTEM.

6.12 TAG T, EX.

$$\begin{cases} \dot{x} = Ax + Bu \\ y = Cx \end{cases}$$

(*) linjärt minimalt

BILINJÄRT REALISERBAR (SOM GAMMAL ÖVNING):

$$\frac{d}{dt} \begin{pmatrix} x \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} A & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ 1 \end{pmatrix} + u \begin{pmatrix} 0 & B \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} x \\ 1 \end{pmatrix} \quad (y = Cx)$$

ALLA BILINJÄRA REALISERINGAR MÅSTE ALLTID AV (x) INNEHÅLLA MINST ETT ÖNÖDIGT TILLSTÄND.

6.13

Sats Läst

47

$$\dot{x} = f(x) + \sum_{i=1}^m u_i g_i(x) = \sum_{i=0}^m u_i g_i(x) \quad x(0) = x_0$$

$$y_j = h_j(x)$$

ha F-serien

$$y_j(t) = c_j(\phi) + \sum_{k=0}^{\infty} \int_0^t d\xi_{i_k} \dots d\xi_{i_0} \quad c_j(i_k, \dots, i_0)$$

konvergent då $0 \leq t \leq T$ om $|u_i| \leq 1$.

För alla $T_0 < T$ och $\varepsilon > 0$ finns då bilinjärt system

$$\tilde{\dot{x}} = A\tilde{x} + \sum_{i=1}^m u_i B_i \tilde{x} = \sum_{i=0}^m u_i B_i \tilde{x} \quad \tilde{x}(0) = \tilde{x}_0$$

$$\tilde{y}_j = C_j \tilde{x}$$

Så

$$|y_j(t) - \tilde{y}_j(t)| < \varepsilon \quad 0 \leq t \leq T_0$$

för alla $u_i(\cdot)$ satisfierande $|u_i(t)| \leq 1 \quad 0 \leq t \leq T_0$

B Av Lemma III.1.8 och (bevisat för) $\subset$ III.1.3

Följer att $y_j(t)$ kan approximeras likformigt

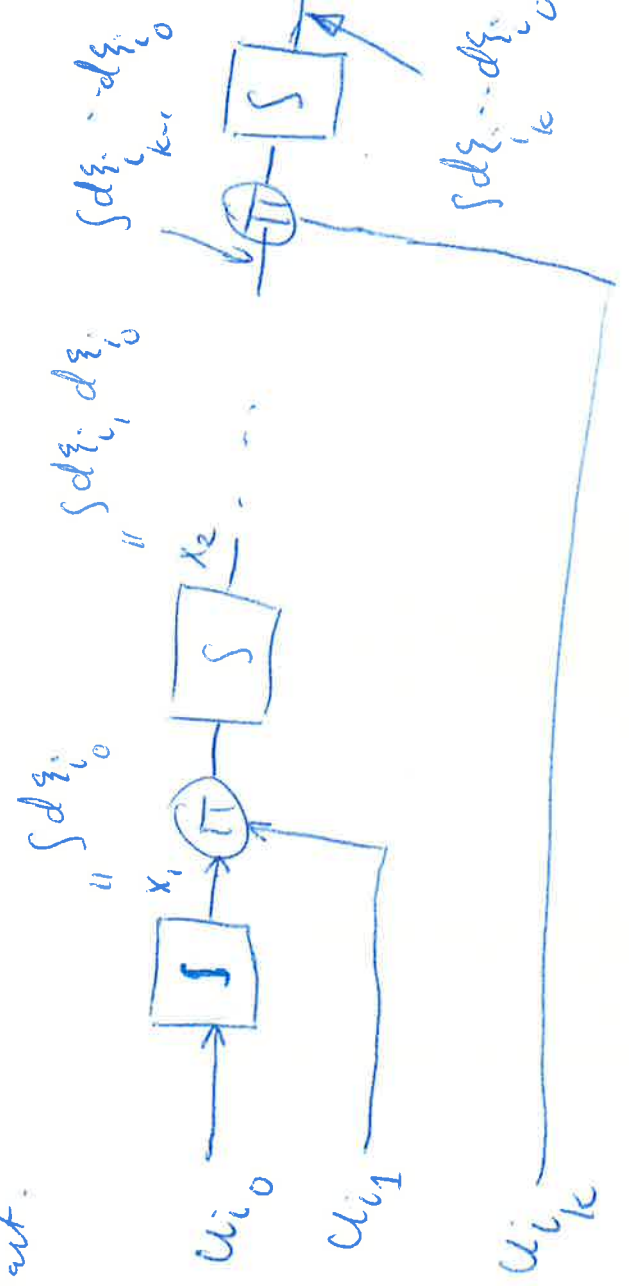
(i u) med tronkerade F-serier. Saken

Följer nu av nästa lemma

Lemma $\sum_0^+ d\xi_{ik} \dots d\xi_{i0}$ kan realiseras

bilinjärt.

B

7.1

49

Steps:

$$(i) \begin{pmatrix} \dot{x}_1 \\ \dot{x}_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} f_1 \\ f_2 \end{pmatrix} + u \begin{pmatrix} g_1 \\ g_2 \end{pmatrix} \rightarrow \begin{pmatrix} \dot{x}_1 \\ \dot{x}_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \bar{f}_1 \\ \bar{f}_2 \end{pmatrix} + u \begin{pmatrix} \bar{g}_1 \\ \bar{g}_2 \end{pmatrix}$$

$$(ii) \rightarrow \begin{pmatrix} \dot{x}_1 \\ \dot{x}_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ \bar{f}_2 \end{pmatrix} + \bar{u} \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$(iii) \rightarrow \begin{pmatrix} \dot{z}_1 \\ \dot{z}_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} z_1 \\ z_2 \end{pmatrix} + v \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

Step (i): $\bar{x} = \gamma(x)$

$$\dot{\bar{x}} = \gamma_* f \circ \gamma^{-1}(\bar{x}) + u \gamma_* g \circ \gamma^{-1}(\bar{x})$$

Finding γ such that $\gamma_* g \circ \gamma^{-1} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$ is exactly

the problem of finding coordinates $\gamma = \gamma(x)$ such

that g takes the form $\frac{\partial}{\partial y_1}$.

By Frobenius,

(since $\text{sp}\{g\}$ trivially is involutive (if non-zero)) or since

$\dot{x} = g(x)$ has a solution, there is such a γ .

Explicitly, let $\gamma(t)$ satisfy $\dot{\gamma} = g(\gamma)$, $\gamma(0) = x^0$.

Then, for a point p on the trajectory $\{\gamma(t) + \epsilon \mathbb{R}\}$

define $\gamma_1(p) = t$ to be the t such that

$\gamma(t) = p$ (makes sense at least in a neighborhood)

Now take γ_2

Similarly, corresponding e.g. to

the differential equation $\dot{x} = \begin{pmatrix} -g_2 \\ g_1 \end{pmatrix}$

Step (ii) $\bar{u} = \bar{f}_1 + u$

Step (iii)

$$\begin{pmatrix} z_1 \\ z_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \bar{f}_2 \\ \bar{x}_2 \end{pmatrix}$$

$$\bar{u} = \frac{v - \frac{\partial \bar{f}_2}{\partial \bar{x}_2} \cdot \bar{f}_2}{\frac{\partial \bar{f}_2}{\partial \bar{x}_1}}$$

A simple computation shows that

$$\begin{pmatrix} z_1 \\ z_2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} z_1 \\ z_2 \end{pmatrix} + v \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

Now note: (i) works if and only if $g(x) \neq 0$ $x \in U$. If the construction for f_1 does not work in whole of, then there is a periodic orbit to $\dot{x} = g(x)$ within U . By Poincaré-Bendixon theory, g has a zero in U . Possible to solve explicitly if we can solve $\dot{x} = g(x)$ and invert the solution explicitly.
(ii) trivial

(iii) The formula for v works iff $\frac{\partial \bar{f}_2}{\partial \bar{x}_1} = 0$ for some $x \in U$. It is easy to see ~~that~~ that this is equivalent to $\text{def } [g(x), [f, g](x)] = 0$

since the property is coordinate-independent. But if $\frac{\partial \bar{f}_2}{\partial \bar{x}_1} \neq 0$ for all $x \in U$, this means that $\bar{f}_2$ is either increasing or decreasing as a function of x_1 , for all x_2 . Therefore, w.t.c. step (iii) is a diffeo.

(15)

$$7.2 \quad \det(g(x), [f, g]_{(x)}) = \det \begin{bmatrix} 1 & -1 \\ 0 & -x_2 \end{bmatrix} = -x_2$$

ej globalt strejkbart, ej globalt linjärbart

För En approximation

$$\tilde{x} = \tilde{f}(x) + u \tilde{g}(x) \quad (*)$$

måste gälla att också kranbilen

$$\det [g(x), [f, g]_{(x)}] \neq -x_2$$

approximeras. Därför måste speciellt

$\det [\tilde{g}(x), [f, g]_{(x)}]$ anta både positiva

och negativa värden $\Rightarrow$ har nollställe

$\Rightarrow (*)$ ej globalt lin. bart.

7.6. Satz $\tilde{x} = f(x, u)$ linjäriserbart

$$\text{om } f(x, u) = \tilde{f}(x) + \varphi(x, u) \tilde{g}(x)$$

där $u \mapsto \varphi(x, u)$ bij. för alla x och

$$\tilde{x} = \tilde{f}(x) + u \tilde{g}(x)$$

linjäriserbart

$$7.3 \quad \dot{x} = f(x) = \sum \alpha_i g_i(x)$$

$$y_j = h_j(x)$$

Exakt linearisering innebär att utvärdera följande operationer

$$(i) \quad \alpha_i = \alpha_i(x) + v_i \quad \text{återkoppling}$$

$$(ii) \quad \alpha_j = \beta_{ij}(x) v_j \quad \text{byte av koordinater i insignalrummet}$$

$$(iii) \quad z = \phi(x) \quad \text{byte av koordinater i tillståndsrummet}$$

så att vi får ett nytt system som är linjärt.

$$\dot{z} = Az + \sum b_j v_j$$

$$y_j = c_j x$$

Av operationerna (i)-(iii) kan (i) betraktas som gain-scheduling. $\alpha_i(x)$ är en regulator var coefficienter beror på (ett divjärt sätt) på tillståndet

7.5

$$\begin{cases} \dot{x} = Ax + bu & x \in \mathbb{R}^n \\ y = cx \end{cases}$$

sido

$$cb \neq 0 \Rightarrow \text{Im } b \cap \text{Ker } c = \{0\} \Rightarrow \text{Im } b + \text{Ker } c = \mathbb{R}^n$$

ALGORITHM

$$V^0 = \text{ker } c$$

$$V^1 = \text{ker } c \cap A^{-1}(\text{Im } b + \text{ker } c) = \text{ker } c$$

$$\vdots \quad V_{\text{ker } c}^k = \text{ker } c$$

Lemma IV.2.4

$$\Omega_0 = K^\perp$$

$$\Omega_k = \Omega_{k-1} + L_f(G^\perp \cap \Omega_{k-1}) + \sum L_{g_i}(G^\perp \cap \Omega_{k-1})$$

försöriner i det
 linjära fallet f_y
~~för~~ g_i konst
 $G^\perp, \Omega_{k-1}$ linjära

Linjäritet:

$$\Omega_k = \Omega_{k-1} + ((\text{Im } B)^\perp \cap \Omega_{k-1})A \quad (\text{tolka kodisär})$$

som spändt upp
 är radvektorn

$$\Omega_k^\perp = \Omega_{k-1}^\perp \cap [(\text{Im } B + \Omega_{k-1}^\perp)^\perp A]^\perp \subseteq \bar{x}$$

$$= \Omega_{k-1}^\perp \cap \bar{A}'(\text{Im } B + \Omega_{k-1}^\perp)$$

Alltså: $\Omega_k^\perp = V^k$

Isotris' aly dual fil
 den vanliga linjära

(*) Lemma $(V^\perp A)^\perp = \bar{A}'V$

B: $x \in VL \Leftrightarrow V^\perp Ax = 0 \Leftrightarrow Ax \in V$

$\Leftrightarrow x \in \bar{A}'V$

Fickparkering med hjälp av Lie-klamrar

Bo Bernhardsson

1. Fem tolkningar av vektorfält.

Antag att Ω är öppen i R^n . Låt $F(\Omega)$ vara mängden av oändligt deriverbara funktioner på Ω . Ett vektorfält kan uppfattas som en funktion $X : \Omega \rightarrow R^n$, det hänger samman med

a) ett system av diff. ekv.

$$\frac{dx}{dt} = X(x)$$

b) ett flöde $\Phi_t : \Omega \rightarrow \Omega$, $t \in R$ där $y(t) = \Phi_t(x)$ är lösningen till

$$\frac{dy}{dt} = X(y) \quad y(0) = x$$

c) Riktningderivatan

$$Xf(x) = \left. \frac{d}{dt} f(\Phi_t(x)) \right|_{t=0}$$

d) En derivation X av algebran $F(\Omega)$. Obs oberoende av koordinat-system, finns i Isidori.

e) En partiell diff operator $X = \sum X_j \frac{\partial}{\partial x_j}$

(a) $\rightarrow$ (b) : satsen om lösning av diff.ekv.

(b) $\rightarrow$ (c) : direkt

(c) $\rightarrow$ (d) : direkt

(d) $\rightarrow$ (e) : proposition

(e) $\rightarrow$ (a) : direkt

2. Trotters produktformel

Följande sats ger snygg geometrisk tolkning av Lie-klammern mellan två vektorfält:

$$\Phi_t^{[X,Y]} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\Phi_{\frac{t}{n}}^Y - \sqrt{\frac{t}{n}} \Phi_{\frac{t}{n}}^X - \sqrt{\frac{t}{n}} \Phi_{\frac{t}{n}}^Y + \Phi_{\frac{t}{n}}^X \right)^n$$

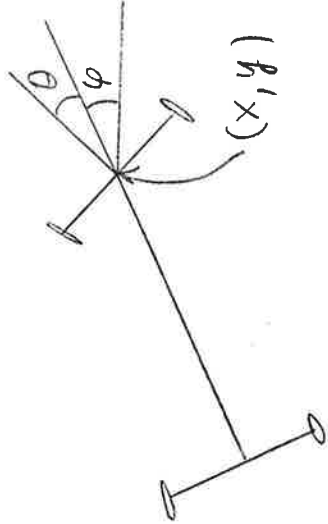

vi har sett den i formen

$$\Phi_{-\epsilon}^Y \Phi_{-\epsilon}^X \Phi_{\epsilon}^Y \Phi_{\epsilon}^X = I + \epsilon^2 [X, Y] + o(\epsilon^2)$$

3. En bilmodell

En bils tillstånd kan beskrivas med fyra koordinater $(x, y, \varphi, \theta) \in \mathbb{R} \times \mathbb{R} \times \mathbb{S}^1 \times \mathbb{S}^1$
 $[-\theta, \pi - \theta, \theta, \pi - \theta] = M$.

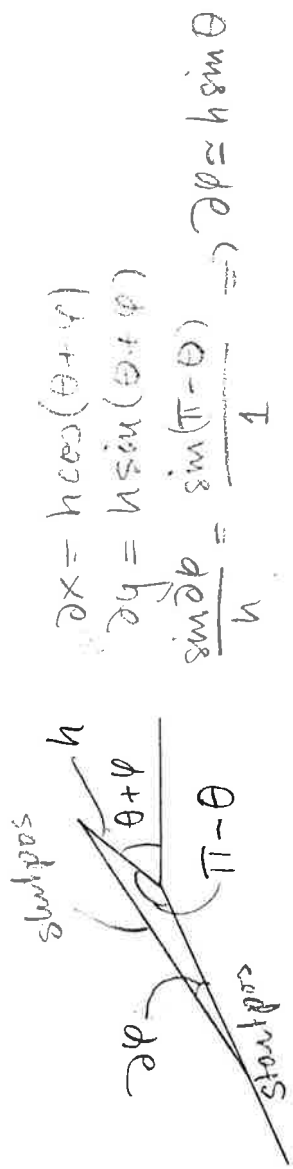
φ - bilens riktning.

θ - hjulens riktning i förhållande till bilen.

Bilen kan röra sig i M längs två vektorfält

- 1) Styr = $\frac{\partial}{\partial \theta}$
- 2) Kör: För att ta reda på uttrycket använder jag b) i förra avsnittet.

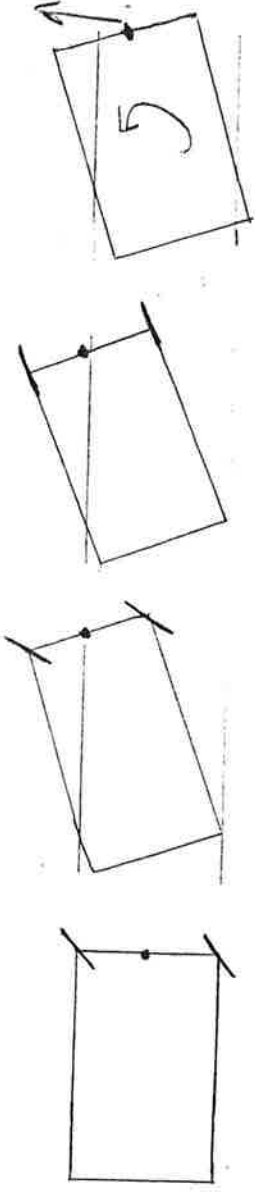
$$\text{Kör} = \cos(\theta + \varphi) \frac{\partial}{\partial x} + \sin(\theta + \varphi) \frac{\partial}{\partial y} + \sin(\theta) \frac{\partial}{\partial \varphi}$$

$$\begin{aligned} \partial x &= h \cos(\theta + \varphi) \\ \partial y &= h \sin(\theta + \varphi) \\ \frac{\sin \partial \theta}{h} &= \frac{\sin(\pi - \theta)}{1} \Rightarrow \partial \theta = h \sin \theta \end{aligned}$$

Nu räknar man enkelt ut

$$\begin{aligned} [\text{Styr, Kör}] &= \left[\frac{\partial}{\partial \theta}, \cos(\theta + \varphi) \frac{\partial}{\partial x} + \sin(\theta + \varphi) \frac{\partial}{\partial y} + \sin(\theta) \frac{\partial}{\partial \varphi} \right] \\ &= -\sin(\varphi + \theta) \frac{\partial}{\partial x} + \cos(\varphi + \theta) \frac{\partial}{\partial y} + \cos(\theta) \frac{\partial}{\partial \varphi} = \text{Knixa} \end{aligned}$$

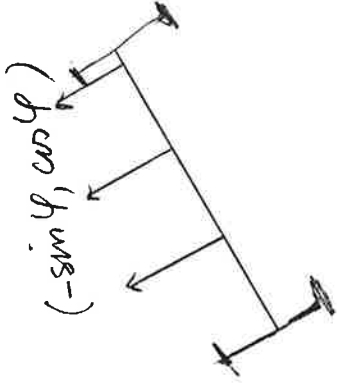
Sätt

$$\text{Glid} = -\sin(\varphi) \frac{\partial}{\partial x} + \cos(\varphi) \frac{\partial}{\partial y}$$

$$\text{Rotera} = \frac{\partial}{\partial \varphi}$$

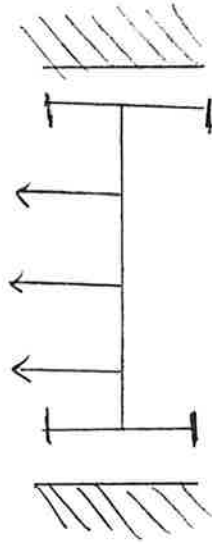
$$\varphi_t^{\text{Glid}} = (x + t(-\sin(\varphi)), y + t \cos(\varphi), \varphi, \theta)$$

En enkel räkning ger $[\text{Knixa, Kör}] = \text{Glid}$.

Detta visar följande :

THEOREM 1 Inversa fickparkeringssatsen. Man kan komma ut ur en lucka om den är större än bilen. Algoritmen kan beskrivas : Knixa, Kör, -Knixa (" This requires a cool head "), -Kör (upprepas).

SIAM J. CONTR. & OPTIM. sept. -83

Artikel av Hector J. Sussman

Referat av Anders Kvitzer

$$(A) \quad \frac{dx}{dt} = f_0(x) + u f_1(x), \quad |u(t)| \leq A, \quad x \in M, \quad f_0, f_1 \in C^\infty$$

$$R(x_0, t) = \{ \text{pkter som kan nås på tid } \leq t \}$$

Definition Small time local controllable (STLC) from x_0

$$\forall t > 0: R(x_0, t) \text{ innehåller öppen omgivning till } x_0.$$

Hermes local controllability condition (HLCC) at x_0 :

(HLCC1) x_0 är en regulär jämviktspunkt d.v.s

$$\exists \bar{u} \in \mathbb{R}: |\bar{u}| < A, \quad f_0(x_0) + \bar{u} f_1(x_0) = 0$$

(HLCC2) $\dim \text{Lie}(f_0, f_1)(x_0) = \dim M$

(HLCC3) $\mathcal{L}^k(f_0 + \bar{u} f_1, f_1)(x_0) = \mathcal{L}^{k+1}(f_0 + \bar{u} f_1, f_1)_{x_0}$,

för udda k , där

$$\mathcal{L}^k(f_0, f_1) = \text{span} \{ \text{monom i Lie}(f_0, f_1) \text{ med högst } k \text{ st. } f_1 \}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{HLCC1} \\ \dim \mathcal{P}'(f_0 + \bar{u}f_1, f_1)(x_0) = \dim M \end{array} \right\} \Leftrightarrow \text{Linjarseringen i } (x_0, u) \text{ är styrbar}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{HLCC1} \\ \text{HLCC2} \\ \text{HLCC3} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \text{HLCC1} \\ \text{HLCC2} \\ \text{HLCC3} \end{array} \Leftrightarrow \text{STLC i } x_0 \begin{array}{l} \uparrow \\ \text{f}_0, \text{f}_1 \text{ analytiska} \end{array}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{HLCC1} \\ \text{HLCC2} \\ \text{HLCC3} \end{array} \right\} [f_1, [f_0, f_1]](x_0) \in \mathcal{P}'(f_0 + \bar{u}f_1, f_1)$$

Beteckningar:

Betrakta insignaler $u: [0, T(u)] \rightarrow \mathbb{R}^m$.

Betrakta f_0 och f_i som differentialeoperatorer.

Inför den trunkerade Fliessutvecklingsoperatoren

$$\text{Ser}_N(u)(f) = 1 + \sum_{k=1}^N \sum_{i_1, \dots, i_k=0}^1 [f_{i_1} \dots f_{i_k} \cdot$$

$$\cdot \int_0^{\tau_k} \int_0^{\tau_{k-1}} \dots \int_0^{\tau_2} u_{i_k}(\tau_k) \dots u_{i_1}(\tau_1) d\tau_1 \dots d\tau_k]$$

Inför $\pi(f, u, x_0)$ som beteckning för sluttilståndet

vid tiden $T(u)$ då begynnelsestillståndet är x_0 och

insignalen är u .

(I) För "utsignder" $\varnothing: M \rightarrow \mathbb{R}$ gäller

$$\varnothing(\pi(f, u, x_0)) = \text{Ser}_N(u)(f)(\varnothing)(x_0) + \mathcal{O}(T(u)^{N+1})$$

(Konvergens hos Fließutvecklingen)

(II) Det finns en linjärkombination, g , av "Lie-monom" med jämnt antal f_1 i sig, sådant att för varje g_η i en omgivning av g , finns styckvis konstant insignal u_η med

$$\text{Ser}_N(u_\eta)(f) = \sum_{k=0}^N \frac{1}{k!} g_\eta^k$$

där högerledet tolkas så att varje term med fler än N faktorer ignoreras.

$$\text{Ex. } \begin{cases} \dot{x} = u \\ \dot{y} = x \\ \dot{z} = x^3 + y^2 \end{cases} \quad \begin{cases} |u| \leq 1 \\ (x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \\ (x, y, z)(0) = 0 \end{cases} \quad (1)$$

Systemet satisfierar inte HLCC3 ty

$$[f_1, [f_0, [f_0, [f_1, f_1]]]](0) = -2 \frac{\partial^2}{\partial z^2} \Phi \mathcal{J}'(f_0, f_1)(x_0).$$

Däremot är systemet STLC i x_0 .

Grov skiss av beviset:

Sätt $N=4$.

Välj g enligt (II) och sätt för små η :

$$g_\eta = g + \eta_1 f_1 + \eta_2 [f_1, f_0] + \eta_3 [f_1, [f_1, [f_1, f_0]]]$$

Det visar sig att $T(u_\eta)$ har ett värde T oberoende av η .

(I) ger

$$\Phi(\pi(t, u_\eta, 0)) = \text{Ser}_4(u_\eta)(f)(0) + \mathcal{O}(T^5)$$

$$\text{Inför } u_\eta^\delta(t) = u_\eta\left(\frac{t}{\delta}\right) \text{ med } T(u_\eta^\delta) = \delta T(u_\eta) = \delta T.$$

Då gäller

$$\text{Ser}_4(u_\eta^\delta)(f) = \sum_{k=0}^N \frac{1}{k!} g_\eta^{\delta k}$$

med $g_\eta^\delta = g_0^\delta + \eta_1 \delta f_1 + \eta_2 \delta^2 [f_1, f_0] + \eta_3 \delta^4 [f_1, [f_1, [f_1, f_0]]]$
 där även $\delta \delta$ har utslutande "jämnas" termer (ifrån (II))

Om B är ett tillräckligt litet klot kring origo, kan vi för ett godtt. $(y_1, y_2, y_3) \in B$, sätta

$$\eta(y, \delta) = (y_1 \delta^3, y_2 \delta^2, y_3) \quad \text{och} \quad v_{\delta, y} = u_{\eta(y, \delta)} \quad \text{så att}$$

$$\varnothing(\pi(f, v_{\delta, y}, 0)) = \text{Ser}_4(v_{\delta, y})(f)(\varnothing) + \mathcal{O}(\delta^5) =$$

$$= \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{k!} \left[g_0^{\delta} + \delta^4 (y_1 f_1 + y_2 [f_1, f_0] + y_3 [f_1, [f_1, f_0]]) \right] (\varnothing)(0) +$$

$$+ \mathcal{O}(\delta^5) =$$

$$= \varnothing(0) + \delta^4 (y_1 f_1 \varnothing(0) + y_2 [f_1, f_0] \varnothing(0) + y_3 [f_1, [f_1, f_0]] \varnothing(0)) +$$

$$+ \mathcal{O}(\delta^5)$$

Genom att låta $\varnothing$ vara koordinatfunktionerna ser vi att

$$\pi(f, v_{\delta, y}, 0) = \delta^4 (y_1 f_1(0) + y_2 [f_1, f_2](0) + y_3 [f_1, [f_1, f_0]](0)) +$$

$$+ \mathcal{O}(\delta^5)$$

där f_1 och f_2 åter betraktas som funktioner.

Eftersom $\text{span} \{f_1, [f_1, f_2], [f_1, [f_1, f_0]]\} = \mathbb{R}^3$

hade vi varit klara om det inte hade varit för termen $\mathcal{O}(\delta^5)$.

Denna term har dock ingen betydelse vilket kan

visas m.h.a ett enkelt resonemang om likformig konvergens

$$\text{Ex. } \begin{cases} \dot{x} = u \\ \dot{y} = x \\ \dot{z} = x^3 + y^2 \end{cases} \quad \begin{array}{l} |u| \leq 1 \\ (x, y, z) \in \mathbb{R}^3 \\ (x, y, z)(0) = 0 \end{array}$$

$$\underline{f_0} = x \frac{\partial}{\partial y} + (x^3 + y^2) \frac{\partial}{\partial z} \quad f_1 = \frac{\partial}{\partial x}$$

$$[f_1, f_0] = \frac{\partial}{\partial y} + 3x^2 \frac{\partial}{\partial z}$$

$$\underline{[f_1, [f_1, f_0]]} = 6x \frac{\partial}{\partial z} \quad [f_0, [f_1, f_0]] = -2y \frac{\partial}{\partial z}$$

$$[f_1, [f_1, [f_1, f_0]]] = 6 \frac{\partial}{\partial z} \quad \underline{[f_1, [f_0, [f_1, f_0]]]} = 0$$

$$\underline{[f_0, [f_1, [f_1, f_0]]]} = 0 \quad [f_0, [f_0, [f_1, f_0]]] = -2x \frac{\partial}{\partial z}$$

$$[f_1, [f_0, [f_0, [f_1, f_0]]]] = -2 \frac{\partial}{\partial z}$$